

OTOČKI VJESNIK

LIST SSRN OPĆINE CRES LOŠINJ

Godina IX ● BROJ 61

● 30. SRPNJA 1987. GODINE ●

CIJENA 200 DINARA

OPET MEĐU VAMA

Poslije duže stanke evo nas opet među vama. »Otočki vjesnik« kojeg upravo čitate, nešto je izmijenjen. Osnivač, OK SSRNH Cres-Lošinj, povjerilo je njegovo izdavanje Narodnom sveučilištu. Konceptija lista usvojena je od strane Savjeta, a zasniva se na sljedećim elementima:

— »Otočki vjesnik« treba izlaziti redovito svakih mjesec dana.

— Pored redovitog mjesečnika izlaziti će povremeno revijalno izdanje, dva do tri puta godišnje.

— Mjesečnik će uglavnom izlaziti u ovakvom ruhu kakova upravo držite u ruci, a revijalno izdanje po formi, koncepciji i kvaliteti upoznali ste već kroz prošlih 8 godina.

— Mjesečnik treba zadovoljiti očiglednu potrebu za informiranjem svih nas o važnijim aktuelnostima naše otočke zajednice, treba odgovarajućim komentarima pomagati adekvatnom razvoju kojeg smo zacrtali; treba nam pomoći da se još više zblizimo i upoznamo. »Otočki vjesnik« ćemo pokušati učiniti cementom i motorom. On nas treba povezati radi efikasnog ostvarenja akcija koje su sa, i pred, svima nama.

Hoćemo li u tome uspjeti?

Besmisleno je unaprijed davati definitivne odgovore.

Važnije je povjerenje, suradnja i pomoć. Ta niti ovog broja ne bi bilo da nam OK Socijalističkog saveza nije ukazala povjerenje. No, u informiranju nije dovoljno samo povjerenje institucija, već osobito povjerenje, suradnja i pomoć ljudi, čitatelja; svih subjekata (o) kojima se piše.

Reagirajte i uspjeh ćemo. Sigurno i definitivno.

Recite nam što, zašto, kako i kada da pišemo.

Napišite nam i vi o nečemu, zbog nečega. Navedite način, vrijeme i mjesto. Pišite nam što vas ljuti, zabrinjava, raduje ili oduševljava. Nastojte odrediti razlog; zašto je tomu tako. Odredite način kako se to što ste opisali manifestira. Dodajte vrijeme (kada) i mjesto (gdje). Čim informacija udovolji na minimalnih pet novinarskih pitanja (što? zašto? kada? kako? gdje?), ona je zrela. Poželjna je i potrebna zrela informacija.

»Otočki vjesnik« je zasaden. Hoće li davati zrele plodove, ovisi o svima nama; od osnivača, ove redakcije, do (najviše) svih vas, čitatelja.

Dobra novina nije život; ona ga oslikava i potcrtava, dodajući životu ono što nedostaje, dakle pritrnjava ga, a potiče oduzimanje onog što je suvišno, pokvareno i nepotrebno.

Pokušat ćemo raditi dobru novinu.

Zbog boljeg življenja.

Pomozite nam. Očekujemo suradnju...

Urednik

Uz jubileje

NOVI OBJEKTI

Strana 4

»HISTRI I ETRUŠČANI« U LOŠINJU

Strana 9

Povodom rasprave na sjednici Skupštine općine

KAKO NAM RADE MJESNE ZAJEDNICE?

Odgovornost za rad snosi
mo svi te je zbog toga po-
trebna čvršća veza i surad-
nja svih građana

Strana 2

Toplo ljeto s vrućim društvenim dogovorom o dohotku

PRIMANJA PREMA RADU

Strana 3

Povodom rasprave na sjednici Skupštine općine

KAKO NAM RADE MJESNE ZAJEDNICE?

Ovo pitanje je postavljeno i u raspravi o mjesnim zajednicama koja se našla na dnevnom redu sjednice Skupštine općine i njenih vijeća, održane u srpnju.

Mjesna zajednica kao najviši oblik neposrednog samoupravljanja u mjestu gdje stanuju radni ljudi i građani, nije tu svoju funkciju još do danas u potpunosti ostvarila.

Zbog nedovoljnog stupnja razvijenosti samoupravljanja u mjesnim zajednicama, radni ljudi i građani su prinudeni da svoja brojna prava ostvaruju putem Skupštine općine i njenih organa. Ovakav put ostvarivanja svojih prava nije u skladu sa Zakonom o mjesnim zajednicama. Ovim je zakonom naglašeno da radni ljudi i građani putem mjesnih zajednica rješavaju brojne potrebe; polazeći od zapošljavanja, odgoja i obrazovanja, kulture, fizičke i tehničke kulture, zdravstvene i socijalne zaštite, informisanja, do ishodavanja svojih prava kod organa uprave.

Razloga nezadovoljstvu ima dosta, ali je glavni »krivac« poznat; to smo svi mi koji živimo u mjesnoj zajednici, a po strani smo od zbivanja i rada mjesne zajednice, prepuštajući da nekolicina aktivista u radu mjesne zajednice svojim entuzijazmom nadoknadi našu pasivnost.

Ljutimo se i ogorčeni smo na određene anomalije u društvu kao i nemoć društva da riješi određene probleme, pa često »krivca« nalazimo u višim stupnjima državne hijerarhije (Općini, Republici i dr.), a nismo svjesni da se brojni problemi u društvu mogu jedino riješiti mijenjanjem našeg ponašanja i odnosa prema tim problemima i da je jedini i pravi lijek za prevazilaženje takvog stanja, aktivnost građana u mjesnim zajednicama. Primjera za to ima na pretek. Mladi se sve više zadržavaju na ulici bez organiziranih sadržaja i aktivnosti, susjedska pomoć i pomoć starim i iznemoglim osobama potpuno je zatajila, šume, plaže i okoliš zatrpani su smećem, nezadovoljni smo sa čistoćom u mjestu, a imamo status turističke komune, nezadovoljni smo sa snabdijevanjem prehrambenim i drugim artiklima, sve više imamo sporova građana na sudovima, međusobnih tužakanja itd. Sve navedene i druge životne probleme možemo riješiti tamo gdje su i nastali u okviru mjesne zajednice, gdje se za rješavanje takvih problema »moraju« naći i svi subjekti koji su nosioci privrednih, političkih i društvenih aktivnosti za prevazilaženje nastalih problema. Pitam se koliko je mjesnih zajednica imalo organiziranu raspravu uz prisustvo predstavnika radnih organizacija, društveno-političkih organizacija i društveno-političke zajednice kada se raspravljalo o prisutnim problemima mladih, skrbi osoba treće životne dobi, radu terenskih zdravstvenih ambulanti, problemu čistoće, požara, mjera ONO i DSZ, kulturnim, sportskim i zabavnim sadržajima u mjesnoj zajednici i dr. I po tome zaključujem da se malo koja mjesna zajednica može time hvaliti.

Pored navedenih širih društvenih akcija, koje se trebaju voditi na nivou mjesnih zajednica, a u cilju rješavanja prisutnih problema (gdje nam se mladi mogu bavljati, kako nam je riješen problem

snabdijevanja, pružanje pomoći starim i iznemoglim, rad zdravstvenih terenskih ambulanti, koliko smo imali kulturnih i zabavnih programa u mjesnoj zajednici, problem rekreacije i sporta građana u mjesnoj zajednici) mjesna zajednica mora biti i mjesto gdje će građanin moći tražiti i dobiti pomoć u svim slučajevima, kada se nađe u bilo kojem obliku životnih teškoća, polazeći od problema zapošljavanja, posrnutosti u alkohol, bolest, drogu, kriminal, nezbrinutost, teško materijalno stanje, međuljudski odnosi itd.

Sve navedene probleme, a time i bolje funkcioniranje mjesnih zajednica nećemo uspješno moći riješiti ukoliko se svi mi ne stavimo na raspolaganje samoupravnim organima u mjesnim zajednicama — izvršnom odboru, Skupštini, ili komisijama ovih samoupravnih tijela u mjesnim zajednicama.

Kad bi svako od nas popunio upražnjena mjesta u brojnim komisijama ili odborima u mjesnim zajednicama (komisiji za razvoj mjesnih zajednica, komisiji za društvenu brigu o djeci predškolskog uzrasta, komisiji za rad s mladima i omladinom, komisiji za brigu o starim i iznemoglim i skrbi ovih osoba, komisiji za rekreaciju i sportsku aktivnost građana, komisiji za kulturu i zabavu, komisiji za ONO i DSZ, savjetu potrošača, mirovnom vijeću, komisiji za zaštitu čovjekove okoline i dr.), tada bi manje bilo djece i omladine prepuštene ulici, ugostiteljskim objektima, kriminalu... Manje bi bilo nezbrinutih osoba i veće brige za stare i iznemogle, manje problema u zapošljavanju, manje sudskih sporova i tužakanja po sudovima, a više smisla za sport, rekreaciju, kulturne i zabavne sadržaje za kojima »duša« čovjeka sve više osjeća potrebu.

Analizirajući obaveze koje proizlaze iz Zakona o mjesnim zajednicama, uočavamo da većina mjesnih zajednica nema srednjoročne i tekuće planove razvoja, izrađene i materijalizirane planove ONO i DSZ, programe rada i aktivnosti za tekuću godinu, osnovana i aktivna mirovna vijeća, savjete potrošača, kao i brojne komisije u koje bi se trebao uključiti građanin (ovisno od afiniteta). Sa ovakvom konstatacijom aktivnosti i posjedovanja određenih planskih i drugih dokumenata, možemo zaključiti da nam mjesne za-

jednice ne provode osnovne obaveze proizlaže spomenutim zakonom.

Osjećaj odgovornosti za ovako stanje snosimo svi mi zajedno a posljedice se odražavaju i na rad Skupštine općine, Izvršnog vijeća i njihovih organa, jer i rad delegacija i delegata u mjesnim zajednicama uvelike ovisi i od same aktivnosti samoupravnih organa u mjesnoj zajednici. Ovdje su prisutni problemi; od onog najtežeg kada je u pitanju kvorum u radu Vijeća mjesnih zajednica, pa do kvaliteta rada tog vijeća. Naime, često se delegacija nije ni sastala, a kamoli da se traže dopune objašnjenja predloženih materijala, pa nije ni čudo što nam brojne točke dnevnog reda na Skupštini prolaze samo dizanjem ruku, umjesto da su proračene diskusijama s prijedlozima obogaćivanja predloženih rješenja.

Odgovor na postavljeno pitanje u naslovu ovog kratkog zapažanja: kako nam rade mjesne zajednice, glasi: mjesne zajednice rade nam dobro ili loše, ovisno od toga koliko smo svojom aktivnošću doprinijeli da jednu od brojnih samoupravnih funkcija u mjesnoj zajednici primamo i damo svoj doprinos u radu naše mjesne zajednice.

Vaso Ćrkuļa

MOŽE SE VLASTITIM RADOM

U ovogodišnjoj pripremi turističke sezone, u po prvi put organiziranom takmičenju od strane OK SSRNH i Turističkog saveza općine Cres — Lošinj, mjesna zajednica Mali Lošinj osvojila je 1. mjesto i nagradu za uloženi rad na uređenju mjesta, prvenstveno kroz učešće dobrovoljnog rada radnih ljudi i građana. Puno je učinjeno na uređenju staza, što u gradu što uz more (cca 2000 m²) uz učešće oko 450 žitelja. Radilo se i na uređenju šume opet uz značajno učešće građana čime smo ostvarili velike uštede, a rezultati su vidljivi. Zahvaliti valja svim učesnicima u zajedničkim akcijama na uređenju mjesta, a isto tako podsjetiti da imamo dosta toga urediti u našem mjestu a ukoliko bude isto raspoloženje učesnika, sa radovima bis- mo počeli već u listopadu.

Za istaći je i rad stanovnika na uređenju vlastitih okućnica. Predloženi su građani MZ za nagradu i to sadnicama južnih kultura koje će im biti uručene. Evo nagrađenih:

I Podružnica

Vajentić Viktor
Jukić Božo
Smojver Dragutin

III Podružnica

Karamazan Pavle
Zubović Ivan
Saganić Đana

II Podružnica

Holjevina Silvano
Burdoš — Jambrošić
Badurina — Zelić

IV Podružnica

Milanović Vinko
Miš Ivan
Stojanović Predrag

Ostvarene akcije svojim efektom pokazuju opravdanost i ukazuju na mogućnosti koje imamo ukoliko se na adekvatan način organiziramo.

Goran Šarić

PREDAVANJA U PRIPREMI TURISTIČKE SEZONE

U sklopu DSZ i ukupnih priprema za turističku sezonu, održana su dva Zbora građana; jedan o kugi novog doba (SIDA), a drugi po svim momentima DSZ-a. Imali smo predavanja stručnih radnika, uz ilustracije. Predavanja se odnosila na djelovanje građana prema odredbama o javnom redu i miru, mogućim provalama u kuće i automobile, krađama na plažama, privatnom kliringu, lažnim prijavama, divljem kampiranju, neobjavlivanju gostiju, protupožarnoj zaštiti i slično. Nažalost, ovom Zboru prisustvovali je mali broj građana. Pogotovo čudi slab odziv iznajmljivača soba a i ugostiteljsko-turističkih radnika, iako se zna da za vrijeme turističke sezone ovi problemi za njihovu funkciju imaju osobit značaj.

Goran Šarić

INTERVENTNIM JEDINICAMA EFIKASNIJA INTERVENCIJA

Pri Mjesnoj zajednici djeluju Interventne jedinice (četiri od po 20 ljudi) čija je namjena uskakanje pri većim pojavama požara, a isto tako i dežurstvo od po tri dana u mjesecu. Obuka interventnih jedinica je napola izvršena, što ne zabrinjava toliko koliko odaziv članova. Valja upozoriti na potrebu ozbiljnosti članstva u Interventnim jedinicama kao i sam cilj i ulogu ovih jedinica da pri pojavi požara organizirano interveniraju te time dobijemo kvalitetno, odnosno organizirano djelovanje kod gašenja požara.

Ovime se željelo odstupiti od dosadašnjeg načina uzbunjivanja kojim se stvarala određena panika i nemir među turistima. Treba upozoriti i na ozbiljnost formiranih protupožarnih patrula na Čikatu, gdje smo zadnjih dana imali i podmetanje požara. Neodazivanje dežurstva u protupožarnoj patroli može biti strogo kažnjivo. Patrole nisu formulirane napamet nego se išlo po RO koje su dale stvarno slobodne ljude po radnoj i po ostalim obavezama.

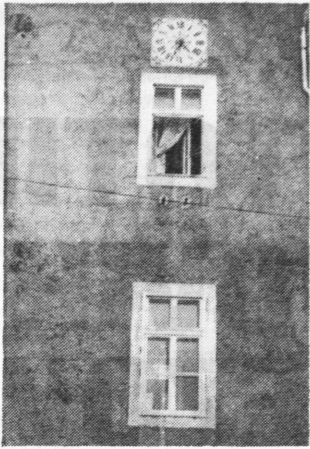
Šarić Goran

DELEGATI I »DELEGATI«

Krajnje je vrijeme da se više pažnje posveti radu delegacija

Svake četiri godine vrše se izbori za cjelokupnu društveno-političku zajednicu. Pritom se odvija podugačka i više nego ozbiljna predizborna aktivnost. Osnovni cilj svega je da konačnim izborom na odgovorne funkcije u društvu dođu ljudi sposobni i spremni da daju svoj puni udio. Međutim, kada mandat počne pojaviti se i problemi najčešće vezani uz neaktivnost dijela delegata pa i delegacija, što naravno rezultira i povremenim nedostacima kvoruma. Dolazi do otkazivanja sjednica čime se ujedno usporava i rad cjelokupne DPZ. A onda se najčešće pitamo zašto je to tako, tj. zašto delegati ne vrše svoju funkciju koju im je njihova baza povjerala a koju su i sami dobrovoljno prihvatili. Razlozi su zaista raznovrsni. Ima tu pogrešnog izbora, odnosno neki ljudi kao da su »zalutali« u naš samoupravni sistem. Kod nekih se nakon početnog entuzijazma vremenom pojavi neka apatija jer su vjerojatno očekivali da će u većoj mjeri biti kreatori kod donošenja pojedinih odluka i rješavanja pitanja koja se i njih kao građana tiču. Bude i neopravdanog bojkota koji uslijedi nakon što pojedinac ne uspije zajednici nametnuti neka svoja osobna razmišljanja vezana uz osobni interes.

Tako je to u radu skupštinskih vijeća SO Cres-Lošinj a naravno nije bolje stanje ni u većini delegacija iz kojih potječu skupštinski delegati, jer aktivnost skupštinskih delegata odraz je rada njihovih delegacija kao i baze koja ih je izabrala. U nepunih godinu i pol dana, odnosno 14 održanih sjednica Skupštine općine Cres-Lošinj bilo je dosta problema sa skupljanjem kvoruma, osobito u Vijeću udruženog rada, mada je i kod Vijeća mjesnih zajednica isti problem povremeno prijetio otkazom sjednice. Nije pomoglo ni proljetos organizirano savjetovanje u cilju unapređenja rada delegata i delegacija. Naime, odazvali su se kao i u redovnoj aktivnosti samo oni koji svoju dužnost u potpunosti shvaćaju i izvršavaju a oni kojima je takvo savjetovanje bilo najpotrebnije i ovom su prilikom zakazali. Problem je doži-

vio svoju kulminaciju upravo na nedavnoj, 14. sjednici triju vijeća Skupštine općine Cres-Lošinj, kada je prvo radi nebrojnosti delegata udruženog rada cjelokupna sjednica odgođena od 1. za 8. srpnja, da bi na dan ponovne sjednice zakazalo Vijeće mjesnih zajednica, pa je održana krnja sjednica, a ovom vijeću zakazan i treći termin. Čini se da se u radu premalo koristi institut promjenjivog delegata, a i kada se za njim posegne čini se to formalistički, tj. umjesto iz bilo kojeg razloga odsutnog delegata pojavljuje se neka osoba najčešće ne znajući prethodno ni dnevni red. Naravno iza takvog promjenjivog delegata ne stoji rad delegacije već nastojanje da se udovolji formi, ili pak da pojedinac neka zataška svoje neodazivanje na sjednicu. Čini se da je krajnje vrijeme da se u bazi mnogo više pažnje posveti funkcionisanju delegatskog sistema kako bi predstojeći dio mandatskog razdoblja protekao u sadržajnijem i plodnijem radu. Trebat će osim pravilne primjene institucije promjenjivog delegata, posegnuti možda i za manje popularnim dopunskim izborima kako bi se makar i naknadno dobili ljudi spremni za izvršavanje prihvaćenih dužnosti i zadataka. Tek se tada može očekivati veća zainteresiranost baze za rad društveno-političke zajednice a samim time i njen kvalitetniji rad na sveukupno zadovoljstvo.

G. Purić

Toplo ljeto s vrućim društvenim dogovorom o dohotku

PRIMANJA PREMA RADU

Početakom i tokom ovog ljeta valja nam se pridružiti sadržaju novog Društvenog dogovora o dohotku. Kako nas sve ono što je jasno i nejasno ne bi pretjerano zagrijavalo, iznosimo neke značajnije obaveze koje treba izvršiti.

Novi Društveni dogovor o dohotku zaključen je u SR Hrvatskoj dana 9. 6. 1987. godine. Kako se njegove odredbe ne primjenjuju neposredno, to se u organizacijama udruženog rada razrada zajedničkih osnova i mjerila obavlja usklađivanjem samoupravnih općih akata o stjecanju i raspodjeli dohotka.

Važeći zakonski propisi u 1987. godini traže punu i odgovarajuću primjenu samoupravnih akata, putem kojih se osigurava provođenje društveno dogovorene politike raspodjele dohotka. U cilju osiguranja efikasne provedbe sistema, zahtijeva se verifikacija osnova i mjerila utvrđenih u samoupravnim općim aktima organizacija udruženog rada, koju obavlja općinski koordinacijski odbor za praćenje provođenja Društvenog dogovora o dohotku.

Novi Društveni dogovor iz 1987. godine temelji svoja rješenja na istoj koncepciji: međuzavisnosti bruto osobnog dohotka po radniku i stope akumulativnosti u okviru čistog dohotka, te predstavlja u biti njenu dalju razradu. Ovo upućuje na pristup, da se ocjenjivanju i davanju mišljenja o usklađenosti akata pristupi krajnje racionalno i efikasno, vodeći računa da je riječ o nastavku akcije iz 1986. godine, i da će većina organizacija udruženog rada izvršiti izmjene i dopune postojećih samoupravnih općih akata.

Zbog veoma kratkog roka, potrebno je da koordinacioni odbori budu u stalnoj vezi s organizacijama udruženog rada. Ovo preventivno djelovanje značajno je, kako bi se izbjegle situacije eventualnih neusklađenosti u aktima poslije njihovog donošenja (naročito kada se donose putem referenduma). Korisno je od organizacija zahtijevati akte prije njihovog usvajanja, te u slučaju uočenih problema direktno stupiti u vezu, na način da članovi Odbora ili drugi stručni aktivisti idu u takve organizacije radi pružanja pomoći.

Dogovorom je utvrđen rok za usklađivanje akata do 30. lipnja, međutim, kao krajnji rok za moguću primjenu usklađenih samoupravnih općih akata može se utvrditi konac srpnja 1987. godine, do kada organizacija udruženog rada predaje periodični obračun za prvo polugodište i vrši akontaciju osobnih dohodaka za taj mjesec. Ovakva mogućnost proizlazi iz završne odredbe Dogovora, po kojoj njegova primjena počinje 1. srpnja. Primjenom svojih akata i samoupravnih odluka, organizacije udruženog rada utvrđivat će mjesečne akontacije za srpanj, kolovoz i rujna, zatim izvršiti raspoređivanje dohotka i čistog dohotka za razdoblje I-IX (naravno, kumulativno od 1. siječnja), s utvrđivanjem dijela bruto osobnih dohodaka po osnovi upravljanja i privredivanja društvenim sredstvima kao minimalnim radom. Ovo se dalje ponavlja za mjesec listopad, studeni i prosinac, te konačni obračun (kumulativni od 1. siječnja) za cijelu poslovnu 1987. godinu.

Organizacije udruženog rada moraju izvršiti usklađivanje svojih samouprav-

nih općih akata po svim područjima dohodovnih odnosa (raspoređivanje dohotka i čistog dohotka, raspodjela sredstava za osobne dohotke, isplata iz zajedničke potrošnje i na teret troškova poslovanja). U tom smislu se i daje potvrda o pozitivnom mišljenju općinskog koordinacijskog odbora u skladu sa zakonskim propisima.

Osnove i mjerila za raspoređivanje čistog dohotka utvrđuju radnici u orga-

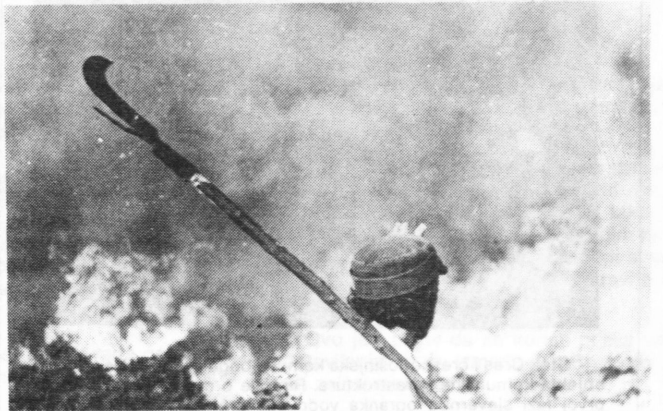
nizaciji udruženog rada na način definiran statutom, gdje su u praksi mogući različiti pristupi u skladu s odredbom člana 463. ZUR-a. Zbog tih razlika, mišljenje je da se koordinacijski odbori ne trebaju orijentirati u svom radu na sam postupak donošenja akta, već na sadržaj akta dobivenog na ocjenjivanje.

Kod ocjenjivanja usklađenosti akata, RO u kojoj postoji više od OUR-a sa čvrstom dohodovnom povezanošću i gdje se osnove i mjerila donose jedinstveno, zadržava se opredjeljenje iz 1986. godine da sve akte ocjenjuje koordinacijski odbor općine gdje je sjedište RO, a da o svojoj ocjeni informira odbore u drugim općinama gdje su sjedišta RO kada rade izvan sjedišta poslovnog sistema. Ovdje treba ostvariti punu suradnju i koordinaciju nadležnih odbora.

Tokom ljeta treba očekivati veliki pritisak organizacija udruženog rada za dobivanje mišljenja općinskog koordinacijskog odbora o usklađenosti akata o raspoređivanju čistog dohotka, za što se treba i odgovarajuće organizacijski pripremiti. Podsjećamo da je odredbom člana 79. Dogovora utvrđen rok od 30 dana po primitku zahtjeva kao krajnji za izdavanje rješenja, odnosno davanje odgovora. S obzirom na aktualnu situaciju u vezi potrebe primjene samoupravnih općih akata najkasnije do konca srpnja 1987. godine, izdavanje mišljenja morat će se vršiti izuzetno operativno i u što kraćim rokovima.

GJIVO

Protivpožarna preventiva

RAZMIŠLJATI O NAREDNOJ SEZONI

Godinama ljetna turistička sezona nosi sobom i veliku opasnost od šumskih požara. Prilično je toga učinjeno u oblasti preventive, no čini se da nikad dosta. To uvijek iznova potvrđuju požari većih razmjera kao npr. onaj pred nekoliko godina kod Osora. U posljednjih nekoliko godina nabavljeno je dosta vatrogasne opreme, pred godinu dana formirane su interventne jedinice pri mjesnim zajednicama i većim radnim organizacijama. Cilj ovakvog organiziranja je da se u trenutku izbijanja vatre može postojećoj profesionalnoj vatrogasnoj jedinici priključiti osposobljeno i organizirano ljudstvo, jer na nekoliko zadnjih većih požara pokazalo se da masa ljudi koja se u takvim prilikama nesebično odaziva ipak nije dovoljna garancija za efikasnost. Ovog ljeta u Malom Lošinj u najvećem turističkom središtu a time i najugroženijem području redovno dežuraju, odnosno djeluju u stanju pripravnosti pomenute interventne jedinice. Međutim, uporedo

sa svakako pozitivnim efektima ovakva organiziranja, evidentne su i neke negativnosti koje treba što hitnije otkloniti. Reč. se o odnosu dijela građana obuhvaćenih u ovim jedinicama, koji formalno izbjegavaju dužnost ili pak pronalaze raznorazne providne razloge da se izvuku. Naravno da to loše djeluje na one koji su savjesno i s punom odgovornošću prihvatili povjeren im zadatak, pa se i kod dijela tih ljudi javlja negodovanje. Tako još uvijek nije sigurno da li bi se interventna jedinica, sastavljena od dvadesetak ljudi, mogla prikupiti u slučaju potrebe, odnosno da li bi se odazvalo bar polovinu članova. U tom cilju treba već sada razmišljati o narednoj sezoni. Možda bi bilo uputno formirati neku vrstu rezervnog sastava vatrogasne jedinice koju bi sačinjavali ljudi koji su na bilo koji način kvalificirani i osposobljeni za izvršavanje zadataka u protupožarnoj zaštiti. Svakako treba i nadalje zadržati postojeće interventne jedinice ali uz uvjet da se regulira njihov status, odnosno da se uz elementarni svijesti pojedinaca na neki način odredi i obveza koja proizilazi iz pripadnosti jedinici. Tek tada bi se moglo pouzdanije znati s kojim brojem se orijentaciono, ali sigurno može računati u trenutku alarmiranja jedinice.

G. PURIĆ

SINDIKAT U AKCIJI

Ujednačiti uvjete rada i poslovanja prema zakonima ekonomske racionalnosti

Općinsko sindikalno vijeće uz podršku ostalih društveno-političkih organizacija, organiziralo je krajem srpnja konzultativne sastanke za rukovodioce i računovodstvene radnike radnih organizacija. Osnovna zamisao bila je da se pravovremeno i adekvatno organiziraju svi korisnici društvenih sredstava za primjenu odredaba Društvenog dogovora o dohotku i novog Zakona o ukupnom prihodu.

Nesumnjivo da je ovakva inicijativa općinskih DPO izuzetno značajna i potrebna, jer su uvjeti privredivanja i mogućnosti raspodjele veoma osjetljiva pitanja. Odgovori na njih su i pretpostavka i posljedica mogućnosti stabilnog razvoja. Ovo je značajnije tim prije što

stvarne činjenice govore da je još uvijek prisutan nesklad između rada i zarada. Još uvijek su prisutna trošenja koja iza sebe ne ostavljaju odgovarajući kvalitetan sadržaj rada. Istaknuta je potreba da se radne organizacije pri namjeri korigiranja svog osobnog dohotka konzultiraju sa OSV, da bi se ujednačeno i iskoordinirano primijenilo načelo: za isti ili sličan posao, isti ili sličan dohodak. Također je naglašena potreba intenzivnije povezanosti svih korisnika društvenih sredstava sa odgovarajućom službom za plan i analizu u Općini. To ima svo veliki značaj zbog sagledavanja i procjenjivanja realnih mogućnosti privredivanja, odnosno pravodobnog poduzimanja odgovarajućih mjera za suz-

bijanje eventualnih poremećaja u poslovanju.

Nadajmo se da ovakva praksa općinskih DPO nije jednoratna i ovom akcijom iscrpljena. Uistinu je veoma značajno koordinirati gospodarenje društvenim sredstvima zahtijevajući maksimum ekonomske racionalnosti. S obzirom da je od strane sazivača izneseno obećanje da će se mjesečno bar jedanput organizirati ovakvi skupovi, ostaje nam još samo nada da će oni biti bar toliko efikasni da zaustave očigledno padanje skale uspješnosti većine korisnika društvenih sredstava, te dakako, zaposlenih radnika.

Gjivo

Uz jubileje i

NOVI OBJEKTI

Osvanuo je još jedan dan povijesnog značaja za ovaj kraj, za ovaj ponosni i vječni grad, za našu komunu, za našu zajednicu.

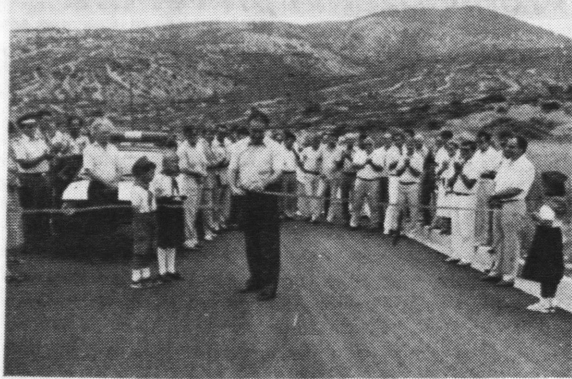
Proteklo je već trideset i četiri ljeta da smo se ovdje, na ovom istom trgu radovali neizmjerne sreći kada su protekle prve kapi tekuće vode iz Vranskog jezera. Sada se opet radujemo, jer će nove količine ove dragocjene tekućine kroz novi vodovod ujedno značiti korak dalje, korak ka toliko potrebnom razvoju, veliki korak u poboljšanju uvjeta života i rada. Nove pumpe na Vranskom jezeru garancija su da voda neće prestati teći dok je potrebna i neophodna, osobito u ovim ljetnim mjesecima.

Radujemo se i novoj cesti prema Mergu, čime će ovaj otok, ova komuna dobiti nova ulazna vrata i brže rješavati probleme dolaska i odlaska, komunikacije sa otokom Krkom i dalje. Radni ljudi i građani ove komune teškom su mukom odvojili značajna sredstva za dovršenje dionice PRŽIĆ – DRAGARSKI, ali vjeruju da će to biti poticaj široj društvenoj zajednici da svojim prilogom čim prije osposobi ostali dio ceste i pristaništa.

Radujemo se ovim velikim radnim pobjedama pogotovo što dolaze u vrijeme oskudno dobrim vijestima i značajnim uspjesima.

VODA ZA CRES

Otvorena i dionica prometnice prema Meragu

Otok Cres i cresko-lošinjaska komuna bogatiji su za dva vrijedna objekta komunalne infrastrukture. Riječ je o crpnoj stanici Vrana i prvoj fazi sjevernog ogranka vodovoda prema Cresu, te dionici ceste Pržić – Dragarski. Narodnom zboru u Cresu prisustvovali su brojni gosti i uzvanici, među kojima i predsjednik Predsjedništva MOK SKH Rijeka Josip Kukuljan, a o značenju izvedenih radova govorio je predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine Ivo Sokolić. Završetkom prve faze sjevernog ogranka vodovoda u dužini 7,6 kilometara Cres je dobio dodatnih 15 litara vode u sekundi, odnosno dvostruko više nego dosad. Dionica ceste Pržić – Dragarski dio je prometnice prema budućem trajektnom pristaništu Merag, a četiri kilometra asfaltirana su sredstvima općine Cres – Lošinj. Preostalih osam kilometara pripremljeno je za asfaltiranje koje će najvjerojatnije započeti već za koji dan, a financirat će se sredstvima Republike. Prometnicu je simboličnim presijecanjem vrpce otvorio dugogodišnji istaknuti društveno-politički radnik predsjednik Skupštine MZ Cres Mate Ferarić. Radove na ovim značajnim objektima krupne infrastrukture izveli su creska »Elektrovoda«, GRO »Krk« i riječki »Konstruktor«. Sredstva su osigurana izdvajanjem putem SAS-a za krupnu infrastrukturu i kratkoročnim kreditima Riječke banke.

Drugarice i drugovi, dragi gosti i prijatelji

Pripala mi je ugodna dužnost da vas na ovom skupu pozdravim u ime društveno političkih organizacija i Skupštine općine Cres Lošinj. Svima nam je izuzetno drago da danas prisustvujemo otvaranju ovih značajnih objekata za daljnji razvoj otoka Cres i Lošinja, a posebno turističke privrede. Uspjeh je tim veći što su ovi objekti sagrađeni pretežno vlastitim sredstvima, u teškim uvjetima pri-

vredivanja, čime je još jedamput ova društveno-politička zajednica pokazala put oslonca na vlastite snage.

Ovom svečanošću obilježavamo i 50-tu godišnjicu dolaska druga Tita na čelo KPJ i 27. srpanj, Dan ustanka naroda Hrvatske, svjesni njihova značaja i uspjeha koje smo sa Titom stvorili, ali i odgovornosti koje upravo u ovo vrijeme imamo za očuvanje i nastavljanje velikih tekovina revolucije, za otvaranje novih prostora i perspektive

bržeg hoda naprijed. Posebna odgovornost proizlazi iz činjenice da vodimo jednu od najtežih historijskih bitaka u razdoblju poslijeratne izgradnje u obračunu sa svim antisocijalističkim snagama koje smatraju da je kucnuo njihov čas. Moramo učiniti sve da se odupremo raznim provokacijama, da konsolidiramo redove, da ozdravimo privredivanje, da više i produktivnije radimo. I na našim otocima susrećemo se sa poteškoćama neravnomjernog razvoja, stoga su i ove investicije prilog bržem razvoju otoka Cres koji stagnira iako se nalazi u sastavu najrazvijenije regije Jugoslavije.

Prva u nizu od tri značajne investicije krupne infrastrukture je izgradnja nove crpne stanice na jezeru Vrana gdje su ugrađene tri nove pumpe svaka kapaciteta 85 litara u sek. Radovi su započeti 1985. g. uz cijenu od 25 milijardi a izvođač je GRO Konstruktor iz Rijeke, dok je isporučilac opeme Jugoturbina iz Karlovca. Sredstva su osigurana iz SAS-a za infrastrukturu, vlastitim učešćem turističke privrede i robnim kreditom izvođača radova. Cesta Pržić – Dragarski u dužini od 4,5 km započeta je 1986. g. a vrijednost investicije iznosila je 28 milijardi. To je obaveza općine koja proizlazi iz Društvenog dogovora o financiranju supstitucije nerentabilnih brodskih linija i uspješno je završena. Izvođač radova bio je GRO Krk, a sredstva su osigurana iz SAS-a za infrastrukturu i kreditom Riječke banke. Međutim, ostali subjekti u ovoj najvećoj i najznačajnijoj investiciji za povezivanje otoka s kopnom nisu ispunili svoje obaveze tako da ostaje potpuno neizvjesno kada će zaploviti trajekti na liniji Valbiska – Merag.

Izgradnja prve faze sjevernog ogranka vodovoda Vrana – Cres u dužini od 7,6 km donijeti će Cresu dodatnih 15 l. vode u sek. čime će se izbjeći dosadašnje redukcije vode u ljetnim mjesecima. Izvođač radova bila je radna organizacija ELEKTROVODA iz Cresa sa kooperatorom GRO Krk, a isporučilac cijevi i montažer »11. Oktovri« iz Kumanova. Vrijednost investicija bila je 97 milijardi a sredstva su osigurana iz vlastitih izvora SAS-a za krupnu infrastrukturu, sredstvima republičkog SIZ-a za vodoprivredu, regionalnog SIZ-a, te kratkoročnim kreditom Riječke banke.

Na kraju, zahvalio bih se projektantima i nadzornom organu radne organizacije »RIJEKAPROJEKT« iz Rijeke, izvođačima radova RO »ELEKTROVODA« iz Cresa, GRO »Krk« iz Krka, Konstruktoru iz Rijeke, opremačima »JUGOTURBINA« iz Karlovca i »11. Oktovri« iz Kumanova, Riječkoj banci Rijeka koja je učestvovala u zatvaranju finansijskih konstrukcija za sva tri objekta, SIZ-u Stambeno-komunalnom općine Cres-Košinj koji je vodio sve stručne poslove od projektiranja, ugovaranja radova, prijave, investicija do njihovih konačnih realizacija, udruženom radu Cresa i Lošinja koji je ulagao vlastita sredstva radi premoštavanja pojedinih faza investicija, te prihvaćanjem SAS-a o infrastrukturi omogućio realizaciju ovih programa.

Ivo Sokolić

U luci Mali Lošinj

STOTINU NOVIH VEZOVA

Od vremena kada je prije 3 godine OOUR TURIZAM Lošinjske plovidbe preuzeo na upravljanje i održavanje luku Mali Lošinj, poduzeto je nekoliko akcija, da se poveća broj vezova za male čamce i jahte. Postojeći broj vezova za domaće čamce i jahte i prihod od tih vezova mogao je podmiriti samo administrativne troškove, komunalne naknade i osobne dohotke onih koji su na tome radili, a od prihoda iz luke za uređenje nije ostajalo gotovo ništa. Najprije su načinjeni vezovi od velike rive prema Škveriću, a zatim i vezovi na Škveriću. Trebalo je osigurati vez za sve veći broj plovila građana Lošinja, a obalu u luci osloboditi za sve veći broj plovila u ljetnoj sezoni. Ipak, vezove u luci nije se moglo osloboditi, jer je zbog nasipavanja obale od Brodogradilišta do stare zgrade SUP-a, trebalo najprije osigurati vezove i za te barke.

Treba naglasiti da se na sadašnjem prostoru Y-C »Marina« može vezati svega 80 jahti, a to je višestruko manje od stvarnih potreba u ljetnoj sezoni. Ako bi završili u idejni projekt Y-C »Marina« iz 1970. god. vidjeli bi da je Y-C »Marina« planirana u I fazi na sadašnjem prostoru i dijelu prostora Brodogradilišta sa oko 600 vezova. U ovom trenutku Y-C »Marina« ne može povećati broj vezova na svom prostoru zbog velike dubine mora ispred Marine što poskupljuje izgradnju vezova. Može se primjetiti da su takvi projekti još u to vrijeme bili ambiciozni, iako za to ipak postoji opravdanje. Veliki dio plovila stranih zastava na Jadranu smješten je u marinama sjevernog Jadrana na našoj i talijanskoj obali zbog lakšeg dolaska vlasnika do svojih plovila. Velika većina tih plovila ipak plovi prema našim otocima i razvedenoj obali našeg dijela Jadrana.

Za sva plovila od Pule do Riminija koja dolaze na naše otoke, M. Lošinj je idealno smještena prva luka koja im omogućava opskrbu; gorivo, namirnice, vodu, servis za plovila i stalni granični prijelaz. Pomanjkanje vezova uzrok je mnogim pritužbama i gužvama u Y-C »Marini«, te zaobilaznje M. Lošinja od strane nautičara. Polaganjem pontonskih molića u luci, duljine 140 m, dobilo se 280 m obale za vez jahti. Iako je isporuka molića kasnila, radnici Brodogradilišta su u rekordnom roku izvršili postavljanje i sidrenje molića i skratili dio izgubljenog vremena.

Polaganje sidrenih blokova, brodskih sidara i teških sidrenih lanaca, uz postojeći promet u luci bio je izvanredno težak posao. Na svakih 10 m plivajućeg mola postavljena su 2 teška sidrena lanca koje drže teški betonski blokovi i velika brodska sidra.

Vrijednost investicije iznosi oko 60.000.000 d, ali bez teških lanaca i sidara, koji su svojevremeno otkupljeni sa rashodovanih brodova Lošinjske plovidbe.

Sigurno je da će biti primjedbi sa razlogom ili bez razloga. Ipak, ako vezove gradimo prvenstveno radi povećanja prihoda od turizma ona je razborito najprije iskoristiti postojeću luku usred grada. Prihod od vezova je samo jedan i to manji dio ukupnog prihoda koji se treba ostvariti od tih vezova. Isto toliki ili veći prihod trebaju ostvarivati druge radne organizacije i građani koji pružaju ostale usluge. Izgradnja vezova u nekim drugim mirnim uvalama bila bi zbog njene infrastrukture (struja, voda, komunikacije) i objekata izvanredno skupa, a prihod zbog male potrošnje gosta znatno manji. Očito je da će od većeg broja plovila u luci osim Lošinjske plovidbe imati koristi i mnogi drugi koji nisu ulagali sredstva. Zato se može reći da je izgradnja vezova u luci i širi društveni interes.

Ipak prethodno je trebalo zadovoljiti i interes onih građana koji su na toj obali držali svoje barke pa im je uz umjereno novčano učešće osiguran vez za njihova plovila na južnoj strani posljednje plivajućeg molića. Svi su vezovi odmah popunjeni, a slika luke pune brodova se izmijenila, uljepšala. U sjevernom dijelu Jadrana od Riminija do Pule nalazi se oko 60 marina i lučica za smještaj jahti i plovila sa oko 13.500 vezova u talijanskim lučicama i oko 2.500 u našim marinama, koje su popunjene oko 90% sa stranim gostima tj. jahtama na zimovanju. Koliko li je manjih plovila koja se dovoze na prikolicama koja traže također vez?!

Postavljeni molići ipak su samo I faza gradnje vezova u luci, jer su potrebe višestruko veće. Bilo bi, međutim, neracionalno zahtijevati da se na gospodarski najvažnijem dijelu luke osiguravaju vezovi za naše barke, kao što bi bilo nerazumno na Čikatu osiguravati parcele za individualnu stambenu izgradnju.

Za potrebe naših građana već su izgrađeni molići slične izvedbe kao na Škveriću. Očekuje se uskoro i njihovo postavljanje na obali prema naselju Poljana od mjesta gdje se spajaju stara i nova cesta.

Ipak je sve ovo prije početak nego kraj razvoja nautičkog turizma na našem području. Koliko bi se mogao povećati prihod od turizma ovisi znatno i od broja jahti na vezovima u luci ali još više od toga što ćemo učiniti da gost ima razloga da izade sa broda u naš grad zbog ostalih usluga i razonode. Na rješenu ovog zadatka od ideje do izvedbe ima mjesta za sve građane M. Lošinja.

Za Y-C »Marinu«
N. T.

INFORMACIJA O TEKUĆEM SAMODOPRINOSU 1986-1989.

Referendumom u svih 16 mjesnih zajednica izglasan je samodoprinos za izgradnju, dogradnju ili adaptaciju raznih objekata po mjesnim zajednicama.

Od tog vremena proteklo je nešto više od šest mjeseci i u mnogim mjesnim zajednicama je započela realizacija usvojenih programa. Uglavnom se oni odvijaju prema predviđenoj dinamici usprkos sve težih uvjeta građenja i galopirajućeg rasta cijena što nije mimošlo ni ovaj, najdemokratskiji način rješavanja vitalnih pitanja u mjestima naše komune.

Ovih dana održavaju se i sastanci u mjesnim zajednicama na kojima je dominirajuća tema — samodoprinos. Evo kako trenutno izgleda njegova realizacija:

Mjesna zajednica	Predviđeni program	Do sada realizirano
Ilovik	Uređenje zgrade za ambulantu, turistički ured i prostorije mjesne zajednice	Program je još uvijek u svojoj početnoj fazi odnosno u izradi je projektna dokumentacija te dogovori sa ROUT »Jadranka« o zajedničkom ulaganju u ovaj Program
Veli Lošinj	Izgradnja Dječjeg vrtića	Izvršene su sve pripremne radnje (projektna dokumentacija, određena lokacija) te se prikupljaju ponude za građenje
Mali Lošinj	Uređenje i adaptacija Doma kulture — kino »V. Nazor«, otkup i uređenje bivšeg Doma JNA-omladinski dom, uređenje prostora za pomorsko-etnografski muzej i likovnu galeriju	Uređenje i adaptacija kina »V. Nazor« odvija se prema predviđenom planu te su u završnoj fazi građevinski radovi na pozornici i dijelu zgrade koja sadržava višenamjenski prostor. Ovim je završena I faza i djelimično se ušlo u II fazu izgradnje kina
Čunski	Izgradnja i uređenje puta i obale od mjesta do »Zaosiri«	Predviđeni program realiziran je u cjelosti, osim popravka obale koji je u toku
Susak	Uređenje i adaptacija školske zgrade	Program nije završen a do sada je napravljen jedan sanacijski zahvat u čemu je značajnu ulogu imala i matična škola »M. Martinić«
Unije	Izgradnja vodovodne mreže u mjestu	Čine se napori da se program realizira ali zbog malog priliva sredstava i bez šire podrške teško će se moći realizirati. Projekat je učinjen a u ostvarivanju ovog programa značajnu ulogu ima i ROUT »Jadranka«, čiji doprinos će ubrzati dovršenje izgradnje vodovodne mreže
Nerezine	Uređenje Doma kulture te izgradnja nove tržnice	Program je preambiciozan obzirom na vrijednost objekta i planirana sredstva samodoprinosu. Mjesna zajednica i »Lošinjska plovidba« čine napore da program svedu u realne okvire i stvore finansijske uvjete za njegovu realizaciju
Osor	Izgradnja vodovoda prema mjestu Ustrine	Program se odvija etapno a do sada su nabavljene cijevi i vrši se iskop kanala u koji će se položiti cjevovod do mjesta što predstavlja I fazu. U drugoj fazi trebala bi se graditi vodosprega iako će se mještani već sada moći koristiti tim novoizgrađenim vodovodom.
Punta Križa	Uređenje ambulante u mjestu	Program nije realiziran a sredstva koja bi se prikupila su nedostatna te bi trebalo tražiti i podršku turističke privrede koja posluje na tom području
Martinšćica	Izgradnja autaobusnih čekaonica po mjestima	Program se realizira prema predviđenoj dinamici a do sada su izgrađene čekaonice u mjestu Stivan i na Hrasti
Lubnice	Uređenje trga u mjestu i mjesnih puteva	Program se realizira te je nabavljen materijal (kamenne ploče) a radovi će se izvesti potkraj ove godine
Valun	Učešće u izgradnji komunalnih objekata pristupna cesta, lukobran i kanalizacija	Izgradnja lukobrana je u završnoj fazi, čine se napori za realizaciju i ostalih predviđenih objekata
Orlec	Uređenje PTT centrale mjesne telefonske mreže i puteva u mjestu	Program nije realiziran
Cres	Nastavak gradnje Dječjeg vrtića	Program nije realiziran obzirom na visoka sredstva ulaganja a koja nije moguće obezbijediti samodoprinomom. Čine se napori da se obzbiude sredstva
Dragozeći	Uređenje pristupnog puta mjesno Dragozeći	Program nije realiziran jer su sredstva nedostatna te se nastoji ostvariti dio zacrtanog programa a i uključiti i građane putem dobrovoljnog rada.
Beli	Uređenje i osposobljavanje ceste do mjesne škole prema Niski	Sredstva koja bi se prikupila do kraja samodoprinosu su nedostatna u odnosu na sve veće troškove radova te će se raditi dio programa uz pomoć šire zajednice

Uz sve poteškoće na koje se nailazi u realizaciji programa samodoprinosu, opća je ocjena da se ulaže mnogo napora kako u svim mjesnim zajednicama tako i u organizacijama udruženog rada koje imaju u tim mjesnim zajednicama svoje poslovne objekte a sve u cilju da se ubrza realizacija zacrtanih programa.

Kemal Berberović

POZORNICA POČETKOM LISTOPADA

Prema projektu kojeg je izradio »Plan« iz Zagreba, a u skladu s programom korištenja sredstava mjesnog samodoprinosu, već 8 mjeseci izvode se radovi na adaptaciji i rekonstrukciji pozornice kina »V. Nazor«.

Radove izvodi GRO »Građevinar« iz Malog Lošinja. Prva faza radova je gotovo

u cijelosti završena, ostaju još neki manji poslovi vezani za stolariju unutrašnje, glavne pozornice. Predračunska vrijednost prijavljene investicije iznosi ukupno 129.294.000.- dinara. Do sada je izvršeno cca 90% od predviđenih radova. U svakom slučaju može se iznijeti zaključak sa sjednice Odbora za korištenje sredstava samodoprinosu, da će Malološinjani već početkom listopada moći koristiti pozornicu za scenske priredbe i slične manifestacije, premda ne definitivno opremljenu potrebnom scenskom tehnikom.

U jednom od slijedećih brojeva našeg lista opširnije ćemo pisati o radovima na pozornici kina.

Gjivo

U Brestovi

OTVOREN INFORMATIVNI CENTAR

Na ulazu u Brestovu, 20. lipnja je otvoren INFORMATIVNI CENTAR u kome rade dva informatora od 6,30 do 22. sata. Od 11. srpnja kada će trajekti voziti cijelu noć, oni će raditi cijelu noć (non-stop) Đorđe Banjanin i Ivan Rajčić pomoću radio-stanice održavaju vezu sa IC Budovina u M. Lošnju. Oni daju i dobivaju obavještenja o popunjenju kapaciteta u objektima RO, kućnoj radinosti, autokampovima, o prijetozi i ostalome.

Njihova dužnost je i da rade na propagandi cijele općine Cres—Lošinj objekta ROUT »Jadranka« pa su tako u 15-ak dana rada podijelili preko 20 kg propagandnog materijala.

Nosilac troškova rada IC koordinatore je Turistički savez općine Cres—Lošinj a organizator rada je ROUT »Jadranka« OO-

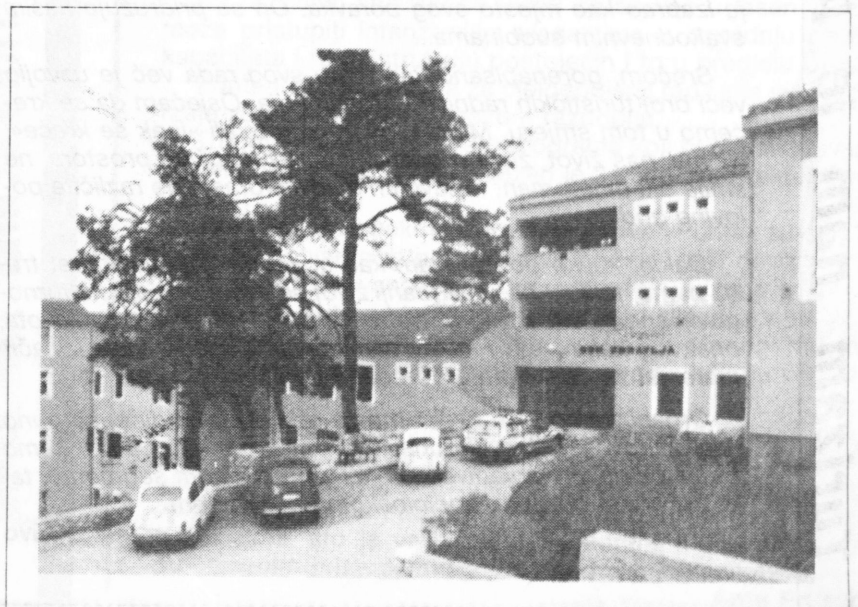
UR »Ugostiteljstvo« JUR »Turistička djelatnost« RG »Informacije« čiji radnici su zaposleni u IC Brestova.

Osim objekata Radne organizacije »Jadranka« za usluge ovog informativnog centra vlada nezainteresiranost pa tako o svojim kapacitetima, cijenama i drugim potrebama te obavjestima ne kontaktira se sa IC ili direktno IC Budovina — naravno u neparne sate.

Ovo je i poziv da se koristi prilika uspostavljanja veze između IC Brestova i svih zainteresiranih.

U knjigu žalbi koja se nalazi u IC Brestova svoje utiske i primjedbe mogu zabilježiti svi koji ovuda prolaze, iz naše su Radne organizacije ili drugih sa općine Cres—Lošinj.

Željka Bohaček Šulović

**AKTUELNO
U TURIZMU**

OSMIŠLJENO DO CILJA

Pitanje stavljeno u naslovu izaziva i zahtijeva jasno artikuliran odgovor. Koliko smo u stanju ispravno tom zahtjevu udovoljiti?

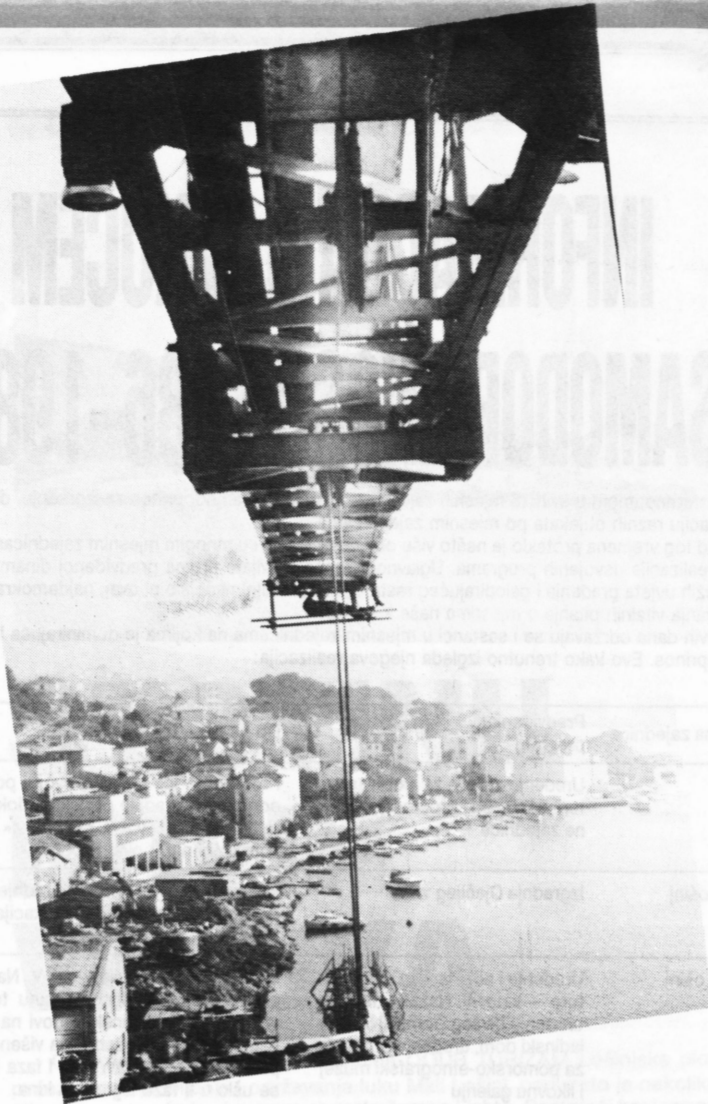
Statističke činjenice kazuju, trpaju nam fascikle spremne za izvještavanje. Opasnost od natrpanih informacija o činjenom i učinjenom je to veća ukoliko se SMISAO činjenog i učinjenog ne poklapa sa očekivanom svrhom. Ako našu turističku djelatnost svedemo isključivo samo na ekonomsko-uslužni, ugostiteljsko-smještajni segment našeg rada, ocjenjujemo da smisao i svrha nisu povezani u logičku cjelinu. Turizam mora biti dio našeg NAČINA življenja za koji smo se opredijelili. Mi ne smijemo ulice, plaže, prostore i fasade uređivati isključivo samo zbog gostiju. To moramo činiti zbog SVOG vlastitog standarda življenja. Kvalitetna opskrba trgovina ne smije biti isključivo rezultat turističke euforije. Kulturno-zabavni program ne smijemo organizirati isključivo zbog potreba gostiju, već to mora biti sastavni dio i naših kulturnih potreba. Život naš svagdanji mora biti tako organiziran da gost ne bude strano tijelo koje euforičnošću svoje pojavnosti od nas zahtijeva POSEBAN, drugi oblik načina života. Živjeti dvije različite polovine, sa dva različita tempa je opasno. Istinski turist-gost to najmanje traži. On zapravo želi upoznati i zaživjeti sa sredinom koju je izabrao kao mjesto svog boravka. On se pridružuje našim svakodnevnim sudbinama...

Srećom, gorenapisano kao moto svog rada već je usvojio veći broj turističkih radnika i organizacija. Osjećam da se krećemo u tom smjeru. Možda još presporo, ali »ipak se kreće«. Naime, naš život, život otočana, ljudi s turističkih prostora, ne smije biti dihotoman; razdvojen na dvije drastične različite polovine godine.

Dakle, koliko god turizam kao gospodarska djelatnost treba nama, toliko i naš svagdanji život sa svom svojom kulturno-povijesnom dimenzijom treba turizmu. Iz stvarnog života, onakvog kakav jest i kakav namjeravamo središnji valja izvlačiti materijal za oblikovanje određene turističke porude.

Organiziramo li se kvalitetno za oba dijela godine, sa puno više zadovoljstva svakodnevnog angažovanja, ubirat ćemo zrelije plodove; sagledive kako u komercijalnom segmentu, tako i u onom drugom, sociološkom, društvenom...

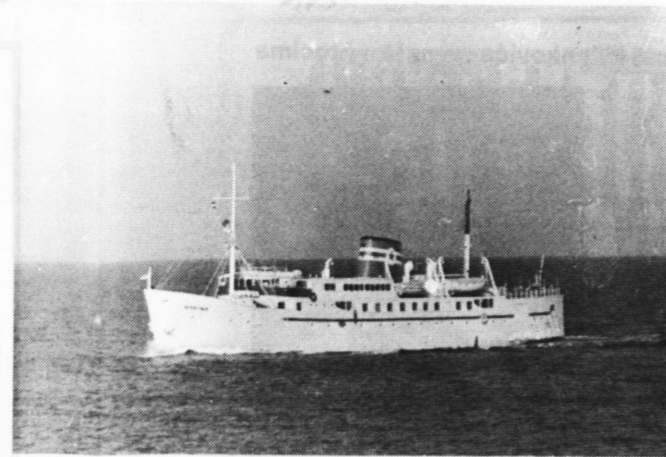
Gjivo

◀ Ovako radnik škvera sa svog radnog mjesta vidi Mali Lošinj, a kako Mali Lošinj vidi njega

Kamo plovi ovaj brod

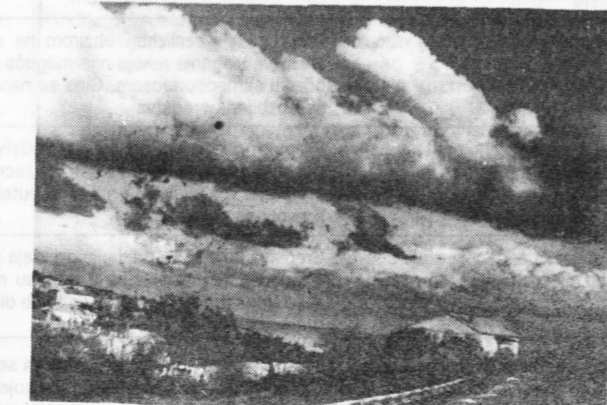
▲ U koga su uprti pogledi našeg starog Merga?

I to je van pansionerska potrošnja

▼ Potsjećamo: i ovo je bogatstvo naših suma

Karavana teških komunionimbusa iznad Valdarke – zlobnici kažu da ih je naručio naš fotoreporter

HOTEL ZA CJELOGODIŠNJI TURIZAM

Rekonstrukcijom stare »Punte« I, rodila se ideja za gradnju »Punte« II jer su prilikom rekonstrukcije primijenili i novu tehnologiju pružanja usluga turistima na bazi polupansiona sa bife doručkom i večerom na bazi samoposluživanja, tzv. švedski stol.

Tu novu tehnologiju gosti su rado prihvatili jer se njom nudi širok asortiman jela za doručak i večeru a i vrijeme konzumacije je znatno duže od klasičnog. S druge strane ta tehnologija donosi i znatne uštede:

- u radnoj snazi
- u prostoru

Na principima nove tehnologije koncipiran je i program »Punte« II. Prema tom programu bila je predviđena izgradnja novih 900 ležaja u hotelskoj i apartmanskoj vrsti smještaja sa veoma bogatim vanpansioniskim smještajima i sadržajima sporta i rekreacije.

Siječnja 1986. započela je izgradnja I faze hotela »Punta« II sa oko 400 ležaja. Hotel je završen u lipnju iste godine ali ne u cijelosti, pa je investiranje nastavljeno i u prvom polugodištu ove godine. Danas se može reći da je izgradnja I faze u potpunosti završena s tim što se u jesen ove godine treba realizirati i projekt hortikulturnog uređenja »Punte«.

Sadašnji kapacitet koji se sastoji od adaptiranog starog dijela i izgrađenog novog dijela »Punte«, iznosi 700 ležaja B kategorije.

Kupna investiciona ulaganja u 1986. i 1987. godini iznose 4.800.000.000 dinara.

Od utrošenih 1.700.000.000 dinara su vlastita sredstva a ostalo su kreditna sredstva.

Na postojećoj lokaciji ostaje još da se izgradi oko 400 ležaja u apartmanima tako da bi cijeli kompleks nakon konačnog završetka izgradnje raspolagao sa oko 1.000 ležaja.

Potrebno je napomenuti da su za dosadašnju izgradnju »Punte« korišteni najvećim dijelom kratkoročni robni krediti koji će biti otplaćeni početkom 1989. godine.

Na taj način stvaraju se uvjeti da se već u jesen 1988. može pristupiti intenzivnijim ulaganjima u izgradnju novih kapaciteta i rekonstrukciju postojećih i to u predjelu Čikat.

Punta II je koncipirana za cjelogodišnji rad i ima sve sadržaje za poslovanje u zimskom razdoblju.

Trenutno se radi na izradi programa koji bi bio atraktivan za veći odziv turista zimi a vezan je za sportsko-rekreativni turizam.

Efekte koji se očekuju izgradnjom nove »Punte« su oko 3 milijarde ostvarenog prometa ove godine, novi devizni priliv, obogaćena vanpansionerska potrošnja i zabava; novi sportski objekti, dodatno zapošljavanje i slično.

Otplatu kredita hotela »Punta«, pored samog hotela, vrše i drugi objekti izgrađeni ranijih godina koji su već otplaćeni.

Na osnovu prvih dojmova koji su izrečeni u novoj »Punti« od strane gostiju i stručnih ljudi i institucija, hotel je ocijenjen kao suvremeno koncipiran i u pogledu arhitektonskog oblikovanja, širine sadržaja, u pogledu tehnologije i ukupnog dojma, što je veliki poticaj »Jadranci« da nastavi sa suvremenim pristupom izgradnji budućih kapaciteta.

Ante Prusac

SKAZ prvi put u Jugoslaviji

BALALAJKE NA OTOCIMA

Sredinom srpnja ovaj poznati sovjetski ansambl na našim otocima održao četiri koncerta

Kada je 1973. kvartet »SKAZ« započeo nastupati, donio je u svoju glazbenu sredinu potpunu novost: specifičan način interpretiranja narodne glazbe na izvornim instrumentima domri, altovoj domri, balalajki i bas-balalajki.

Nastupaju u sastavu Valentina Sobolova, Grgorij Gartsman, Vadim Bubnov i Vladimir Morjakov. Tada mladi glazbenici kvarteta znali su tradicionalne ruske narodne instrumente domru i balalajku oživjeti drugačijim tehnikama sviranja, na primjer gitare ili bendža, pa su ubrzo svoj repertoar proširili i narodnim pjesmama drugih naroda, počevši izvoditi i aranžirane ozbiljne glazbe pa čak i jazz-kompozicije.

Brojni nastupi vode ih jednako seoskim domovima kulture kao i reprezentativnim koncer-

tnim dvoranama. Nastupali su do sada osim diljem Sovjetskog Saveza i u ČSSR-u, Njemačkoj, Rumunjskoj, Finskoj, Francuskoj, Indiji, Danskoj itd; s raznovrsnim programima.

Za ovu turneju kvartet »SKAZ« spremio je dva mješovita programa, od ruskih narodnih pjesama do obrada djela S. Bacha, Brahmsa, Čajkovskog, Schumanna, Hačaturjana, Prokofjeva i drugih.

U povodu izložbe slika Ivana Katalina

OSORSKO-LOŠINJSKI PROLAZI

»...kakvim me je to dubokim očima pogledao kamen?«
(Slavko Mihaljić)

Kulturno-povijesna baština je svojevrsno šetaliste, kao što je, uostalom, i cjelokupna povijest. Svi mi kroz povijest odšetamo svoju dionicu, kraću ili dužu, brže ili malo sporije prolazimo kroz vječno prolazište koje je puno tragova ranijih prolaznika, za nas uočljivih ili neuočljivih, zavisno od toga da li želimo »razgovarati« sa svjedocima minulih prolazanja.

Iako je čitav čovjekov život samo hip u neprestanom toku ljudskoga prolazanja kroz vrijeme i prostore, taj hip (tren) možemo ugraditi u duhovnu baštinu Velike Prolaznosti. Prolaznost tako prestaje biti apsurdom jer je postajemo svjesni i obogaćujemo svojim djelovanjem svjedočanstva njene sveprisutnosti.

Blago onima prije nas koji su svoje djelovanje ugrađivali u duhovnu i kulturnu baštinu bez potrebe da o tome pišu »traktate« i »eseje«. Nije ih mučila sumnja u svrhovitost vlastita djelovanja — ili mi za njihove sumnje danas ne znamo.

Graditi i ugrađivati se, biti barem kamenčićem u zdanju — svjedočanstvu ljudske težnje za ostavljanjem traga u neminovnoj prolaznosti, bez obzira da li je za ovo naše vrijeme važna kultura ili kultura (kako bi rekao jedan veliki Cresanin).

Dakle, svim sumnjama i svim zaprekama usprkos, valja nam prolaziti ovim prostorima (ili nekim drugim), valja nam čitati, koliko uzmožemo, tragove minulih prolaz-

nika i, bude li sreće i ustrajnosti, ostavit ćemo valjda nekog traga i poticaja za buduće.

T. G.

Muzička škola — temelj muzičke kulture

SVA PAŽNJA MLADIMA

Od ostalih grana umjetnosti muzika se razlikuje — između ostalog i po tome što ima svoj odgojno-obrazovni sistem, stupnjevan na niži, srednji i visoki, a koji je paralelan sa sistemom osnovnog i općeg, te usmjerenog odgoja i obrazovanja.

Potreba za vlastitim sistemom, koji relativno dugo traje (počinje od najranije dječije dobi — predškolski muzički odgoj), objašnjava se naročito složenosti ključnih muzičkih vještina kakve su pored ostalih npr. vještina pjevanja i sviranja prema notnom tekstu.

U okviru muzičkog odbojno-obrazovnog sistema, osnovna muzička škola predstavlja stupanj na kome se stječu osnove za nastavak muzičkog odgoja i obrazovanja na srednjem i visokom stupnju, gdje se pronalaze i njeguju izraziti talenti te ih se usmjerava na daljnje školovanje. Učenici koji se po završetku osn. muz. škole ili srednje ne

opredjeluju za muzičku profesiju, postaju fundament muzičke kulture u najširem smislu. Iz ovih redova se regrutiraju brojni muzički amateri, vrsni odgajatelji i nastavnici razredne nastave, ljubitelji glazbe, članovi ansambla zabavne i pop glazbe, djeluju na unapređivanju i populariziranju glazbe i muzičke kulture uopće, u sredini u kojoj škola djeluje, pa i šire.

Upis u osnovnu muzičku školu obavlja se na osnovi adekvatnog prijemnog ispita, gdje se testiraju sluh, osjećaj za ritam, muzička memorija itd. Osnovna muzička škola traje 6 godina, a upis se u principu vrši poslije završenog drugog razreda osnovne općeobrazovne škole, da bi paralelno sa osmim razredom završio i osnovnu muzičku školu, kako bi redovno mogao nastaviti školovanje na srednjem stupnju muzičkog obrazovanja. Od ovog principa se odstupa u slučaju kad je dijete izraziti talenat, te mu

se omogućuje raniji upis, kako bi se pravovremeno i stručno njegovale izrazite muzičke sposobnosti djeteta.

U osnovnoj muzičkoj školi u Malom Lošinj i Cresu djeca uče svirati klavir, harmoniku i gitaru. Osim nastave odabranog instrumenta, koja je individualna, učenici obavezno pohađaju skupnu nastavu solfeggia i skupnog muziciranja (zborovi i orkestri). Tokom školske godine, koja traje isto kao i općeobrazovna škola, rad učenika prati i ocjenjuje predmetni nastavnik, a na kraju šk. godine svaki učenik polaže ispit pred višečlanom komisijom, koja daje konačno sud o sposobnosti, radu i napredovanju učenika.

Svi zainteresirani za upis u šk. g. 1987/88. imaju pravo pristupiti prijemnom ispitu koji će se održati 1. i 2. rujna 1987. g. od 10 do 12 i 16 do 18 sati u prostorijama Narodnog sveučilišta, Mali Lošinj, V. Gortana 35. Obavjest o prijemnim ispitima u Cresu bit će izvješten na oglasnoj ploči u osnovnoj školi. Upisi u prvi i ostale razrede osnovne muzičke škole obaviti će se 3. rujna od 10—12 i 16—18 sati u istim prostorima.

K. Seletković

Koncertna turneja Stefana Milenkovića na našim otocima

VELIKI APLAUZI MLADOM UMJETNIKU

besprijekorno je izvela Sonatu u D molu, op. 108, J. Brahmsa. Svoje veliko umijeće i izuzetan osjećaj za glazbenost Stefan je iskazao pri kraju programa maestralno izvevši Paganinijevu Fantasiu Mose na G žici. Šteta što veći broj Lošinjana i njihovih gostiju, na pozornici koja može primiti pet stotina posjetitelja, nije sudjelovalo u jednom izuzetnom glazbenom događaju. Pored Malog Lošinja, gdje je organiziran još jedan koncert u Domu JNA, Stefan je nastupio u Velom Lošinj i u Cresu.

Početkom srpnja Centar za kulturu Narodnog sveučilišta organizirao je seriju od četiri koncerta mladog, desetogodišnjeg, no već uistinu velikog violiniste Stefana Milenkovića. Bila je to prilika da po treći puta u dvije godine ljubitelji prave glazbe aplauzom poprate briljantno muziciranje kojim Stefan oduševljava publiku diljem Evrope.

Prvo je veće mladi violinist svoj nastup imao na tek uređenoj ljetnoj pozornici kina u Malom Lošinj. Prema ocjenama publike i samog izvođača, pozornica je izuzetno pogodna za organiziranje nastupa koncertnih majstora, a svojom izvrsnom akustičnošću može se mjeriti sa daleko poznatijim ljetnim pozornicama u nas i u Evropi.

Violina Stefana Milenkovića, kojeg je na klaviru pratila njegova majka Lidia Caenazzo,

Gjivo

Iz gradske knjižnice

Mali Lošinj

KNJIGE ČEKAJU ČITAOCE

Gradska knjižnica u Malom Lošinj jedna je od dviju narodnih knjižnica na našoj komuni. U maju prošle godine smještena je u novi veći prostor u zgradi Narodnog sveučilišta, u Ulici Vladimira Gortana 35.

Knjižnica je mješovitog tipa, ali ima odvojen fond za djecu i odrasle. Knjižni fond broji 11.200 svezaka. Na dijelu fonda za odrasle, knjižnica raspolaže sa 9000 svezaka iz svih oblasti nauke, domaće i strane književnosti, te fondom priručne literature. Priručna literatura sastoji se od enciklopedijskih izdanja rječnika i monografija. Ta literatura posuđuje se samo u prostorijama knjižnice. U stručnom dijelu izdvaja se bogat fond iz likovne umjetnosti.

Dječji fond raspolaže sa 2000 svezaka i omogućuje knjižnici da pruža i najmlađim stanovnicima naše komune dobru knjigu.

Knjižnica već više godina prikuplja građu za zavičajnu zbirku. Prikupljeni materijal je raznolikog karaktera od knjiga, brošura prospekata, plakata do fotografija, sve izdano na našem području. Za lakše snalaženje u knjižnici čitaocima koristi abecedni katalog, dok su naslovni i stručni katalozi u izradi.

Međubibliotečnom posudbom članovi naše knjižnice mogu doći i do knjiga iz drugih knjižnica.

Redovito se prati izdavačka djelatnost u našoj zemlji i u skladu s financijskim mogućnostima nabavljaju se nove knjige. Prošle godine uz pomoć RSIZ-a kulture i SIZ-a kulture Cres—Lošinj kupljeno je 3000 knjiga, koje su već dostupne čitaocima. Ove godine planirana je nabava novih 400 naslova. Želeći da naši čitaoci budu što bolje upoznati sa novo nabavljenim knjigama, tri puta godišnje izlaziće »Bilten prijava«. Planira se izrada biltena preporučene literature za djecu i odrasle.

Prelaskom u veći prostor knjižnica je dobila i čitaonički dio s izložbenom galerijom. U ovom prostoru čitaoci mogu koristiti dvanaest sjedećih mjesta. Nabavlja se dnevna i tjedna štampa (12) te časopisi za djecu i odrasle (10). Galerijski prostor ima redovne postavke likovnih izložbi. Ove godine kupljen je televizor i video rekorder, u jesen se planira prikazivanje filmova za djecu u suradnji sa Filmotekom 16.

J. Mužić

»HISTRI I ETRUŠČANI« U LOŠINJU

Suradnjom Arheološkog muzeja Istre iz Pule i Narodnog sveučilišta iz Malog Lošinja, 9. srpnja, otvorena je izložba »Histri i Etruščani«. Tokom sprnja mještani i turisti Malog Lošinja imali su priliku pogledati oko 80 najvrednijih eksponata koji govore o životu Histra i Etruščana na ovom području. Pri otvaranju izložbe govorili su

predsjednik SO Cres-Lošinj Julijan Sokolić, Ivan Katalin, direktor Narodnog sveučilišta, Vesna Jurkić-Girardi, direktorica Arheološkog muzeja Istre iz Pule i potpredsjednik SO Pula Ratko Crnobori, koji je zvanično otvorio izložbu.

Autorica ove izložbe je Kristina Mihovilić, viši kustos iz Pule.

Ova izložba, koja je do sada uspješno prezentirana u Veroni, Dubrovniku, Sarajevu i Zenici otvara velike mogućnosti regionalne, istarsko-lošinske privredne i kulturne suradnje i razmjene.

Izložba je popraćena izuzetno atraktivnim stručnim katalogom, u uvodu kojeg autorica Kristina Mihovilić na visokoj znanstvenoj razini elaborira postav. Iznosi se kratak pregled prethistorije Istre kako bi se lakše mogla shvatiti veza između Histra i Etruščana. Autorica započinje prezentaciju izložene građe i svoj stručni tekst etnogenezom pojedinih naroda na Apeninskom, Balkanskom poluotoku i na prijelazu između njih, na području sjevernog Jadrana. Okosnica izložbe veže se za vrijeme između 10. i 8. st. pr. n. e. Tada se na prostoru Istre primjenjuje običaj spaljivanja pokojnika, što govori o tomu da Histri već primjenjuju rituale koji govore o njihovoj kulturnoj autohtonosti.

Gradine i nekropole iz navedenog doba (Picugi, Beram, Nova Vas) svojim predmetima ukazuju na veze s Apeninskim poluotokom. Vežu dokazuje import poznate etruščanske tzv. »vaze s lisicama«, te geometrijska i subgeometrijska keramika. Tokom 7. st. pr. n. e. kad je Etrurija sa svojom kulturom u punom razvoju, Histri u Nezakciju razvijaju kamene spomenike s meandrima i spiralama.

Autorica poseban akcenat stavlja na brončane lepeze, koje potječu iz Nezakcija, Berma i Picuga. Ona time dokazuje usku povezanost sa Etruščanima, gje je lepeza znak digniteta, simbol položaja i funkcije.

Izložena keramika Etrurije, pronađena na prostorima Istre svjedoči o vrlo razvijenoj trgovini između Histra i Etruščana, naročito s područja Spine i Adrije.

Od 4. st. pr. n. e. u histarskim nekropolama pronađene su grčke posude, zatim proizvodi lokalnih sjevernojadranskih radionica. To je znak smanjenih kontakata Histra i Etruščana, jer u 4. st. pr. n. e. započinje postepena rimska prevlast nad etruščanskim gradovima i politička romanizacija Etruščana.

U razgovoru s autoricom iznesena je i veoma vjerojatna teza interesantna i za naše područje. Naime, pri čišćenju arheološkog materijala u AMI — Pula, uočena je mogućnost materijalnog dokazivanja veza (keramikom) između Etruščana i stanovnika s prostora Osora. Ništa nije za čuditi ako se zna da je antički, a i prethistorijski Osor bio značajna točka, kako na trgovačko-plovidbenom putu, tako i kao prostor na kojem se odvijao vrlo dinamičan prethistorijski i antički život. Time ova izložba inicira mnoštvo slijedećih stručnih (a svakako i za poslovni turizam) niz interesantnih pitanja i odgovora.

Lj. Kencel

Gjivo

Mal Lošinj

USKORO I MUZEJ?

Nakon punih dvadeset i pet godina, u Malom je Lošinj sazrijela zamisao o novom osnivanju muzeja.

Valja nam se prisjetiti da je ovaj grad imao svoj muzej osnovan inicijativom mjesnog Turističkog društva još davne 1955. godine. Muzej je djelovao do 21. lipnja 1960., kada se donosi odluka o privremenom obustavljanju daljnjeg rada Općinskog muzeja. Danas pomalo smiješno djeluje tadašnje obrazloženje te odluke, ali pre-

tpostavljamo da su odgovorni u tom vremenu, odgovorno i s određenim razlogom donijeli spomenutu odluku.

Budući da nas nikamo ne vodi daljnje propitivanje zašto je ta »privremenost« potrajala punih 27 godina, treba se okrenuti već začetoj akciji kako da se »privremenost« skрати za maksimalno moguće vrijeme.

Elem, ako je još prije 32 godine turizam Malog Lošinja bio toliko »velik« da shvati i inicira potrebu osnivanja muzejske ustanove, logično je očekivati da i današnja razvojna rezultanta turističkog kretanja dodirne potrebu uspostavljanja muzeja. Naravno, obnovljeni muzej za svoju osnovu treba imati more, pomorsku lošinsku slavu prošlost; logičku vezu duboke i bogate, kulturne i opće povijesti, što u svim svojim varijantama obilježuje more, obala, sudbine otočana — njihov život, njihovu stalnu borbu s horizontima... Odluku o osnivanju Pomorsko-povijesnog muzeja u Malom Lošinj Skupština općine je već donijela, te navodimo kratku informaciju što se u međuvremenu dešavalo.

Konstituiran je Savjet muzeja u osnivanju. Izrađena je preliminarna ideja funkcioniranja. Angažiran je Muzejski dokumentacijski centar iz Zagreba, koji treba doraditi stručni elaborat kao podlogu za izradu projektno dokumentacije uređenja definiranog prostora — bivše zgrade lošinske Nautike. U idejnoj koncepciji muzeja, koju je predložio kap. Niko Poduje, precizno su navedeni zadaci koje budući muzejski prostor treba ostvarivati. To su uobičajeni opći zadaci muzeja: spašavanje kulturno-povijesnih dobara, sistematsko prikupljanje, evidentiranje, obrada i prezentiranje, te proučavanje, istraživanje i znanstvena obrada muzejske građe. Valja napomenuti da se koncepcija muzeja postavlja na temelju najsuvremenijih dostignuća muzeologije, a to se očituje u zamisli da se najneposrednije uklopi u životnu zbilju. Muzej će pružati mogućnost učenjicima osnovne i srednje škole da ga koriste kao svojevrsni pedagoški praktikum. Posjetitelji bi trebali moći koristiti posebno uređene prostore i opremu sa odgovarajućim instrumentima (teleskop, brodski radar, izračunavanje kursa plovidbe itd.)

Dakako, za sada sve gore navedeno predstavlja proces pripremanja. Za sada se desilo pokretanje inicijative, dalje treba nastaviti radom, tražiti i steći suradnike. Niti jedna društvena, osobito javna institucija, ne može se s uspjehom predati javnosti, ukoliko se od strane organiziranih društvenih subjekata definirane sredine ne stekne konkretna podrška. Ocjenjujući aktuelnu društvenu klimu u našoj sredini, može se optimistički očekivati da sadašnja slova na papiru postanu stvarnost i bogatstvo kojim će se naš grad i ova sredina ponositi.

Gjivo

CRESANI OSVAJAJU KAZALIŠTE

Krajem siječnja 1987. god. je u Cresu počela djelovati glumačka družina sa svrhom razvijanja kazališnog amaterizma i organizacije slobodnog vremena mladih.

Ime joj još nisu nadjenuli, ali nije bitno ime, već entuzijizam i polet srednjoškolaca kojim su radili. Profesorica hrvatskog ili srpskog jezika iz Cresa Ljiljana Kencer i voditelj Centra za kulturu Narodnog sveučilišta iz Malog Lošinja Tomislav Gospodnetić odabrali su komad zagrebačkog pisca Dubravka Jelačića — Bužimskog »Osvajanje kazališta«.

Komad govori o današnjoj krizi glume od malih mjesta do velegrada, pa osvaja aktuelnošću kao i duhovitošću, humorom, dinamikom, muzikom.

Predivnom muzikom koju je napisao Tulać, a za creske glumce priredio i snimio kazetu vrstan muzičar prof. Krunoslav Seletković iz Narodnog sveučilišta u Lošinj.

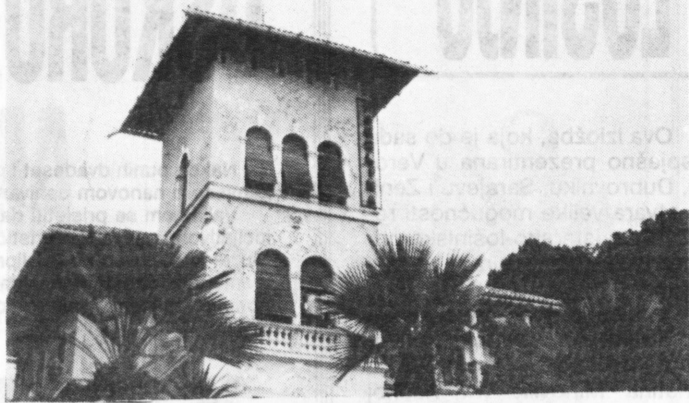
Glumci su se vrlo dobro snašli u ulogama neobičnih likova: cvrčak Ting, mrav Tang, dinosaur Sukrapina kojeg je oživio Kristijan Jurjako, boježura, plava koja izgleda plavlje u interpretaciji Delfine Krišković i crvena kroz koju plamti Silvija Franić. Još se javljaju redar, glumac i balerina. Svi su glumci dobri i krasi ih razigranost njihove mladosti, no ovi koje sam izdvojila dominiraju scenom. Dubravko Jelačić — Bužimski je poznatiji mladoj populaciji jer su mu rado čitani omladinski romani »Sportski život letećeg Martina« i »Balkanska mafija«. Pisac je u ožujku imao književni susret sa učenicima osnovne škole, a nakon toga razgovor sa glumačkom družinom. Čuli su iskustva drugih kazališnih grupa koje su »osvojile« kazalište, a pisac je oduševio prisutne jednostavnošću.

Prvi nastup creske družine je planiran kao poklon omladine Cresu za 20. travnja (Dan oslobođenja Cresa), zatim su planirani nastupi na općinskom i regionalnom natjecanju amaterskog stvaralaštva u Cresu i Senju.

Na žalost su ti planovi odgođeni za slijedeću godinu zbog kasno prispjelih nota iz Zagreba. Muzika je snimljena tek u svibnju, a srednjoškolci su tada imali pune ruke posla oko učenja, a krajem svibnja su otišli na zaslužene praznike. Treba ih pustiti da se iskupaju i odmore, pa će već u rujnu pokazati koliko vrijede i da sav prijašnji trud nije bio uzaludan.

Muzeji i turistička privreda

KAKO

PRIVUĆI TURISTE

Zadnjih desetak dana pažnja naše javnosti bila je usmjerena na zagrebačku Univerzijadu i na prateće kulturne manifestacije koje su se odvijale uz Univerzijadu. Zsigurno je upalo u oči koliko je tim povodom otvoreno novih muzejskih izložbi. Treba posebno istaći djelatnost Muzejskog prostora. Sve je organizovano sa željom da se turistima i putnicima namjernicima da što bogatija turistička ponuda. Drugi, isto tako značajan primjer, koji je zasigurno poznat većini naših čitatelja je raznovrsna djelatnost Arheološkog muzeja Istre iz Pule. On već dugo godina bilježi odlične rezultate ne samo po broju posjetitelja, stalnom muzejskom postavom, amfiteatru i hramu, već i po organiziranju brojnih izložbi u inozemstvu i u našoj zemlji, koje nemaju samo muzejsko-didaktičko značenje, već predstavljaju i neposrednu turističku propagandu istarskog poluotoka, a Pule ponasob.

Ono što me je ponukalo da napišem ovaj članak je činjenica da se o suradnji muzeja i turističke privrede progovori sa stajališta naših postignuća a da se ujedno naznače buduće mogućnosti daljnje uspješne suradnje. Možda je za većinu čitatelja nepoznato, da Creski muzej, a nešto kasnije i Arheološka zbirka u Osoru, u suradnji sa Brodokomercem — OOUR Hotelu Kimen iz Cresa već od 1983. godine razvijaju vrlo uspješnu suradnju na liniji muzeji — turizam, a u svrhu podizanja razine turističke ponude. Započelo je brodskim izletima iz Rapca, da bi se kasnije, kako je vrijeme odmicalo, suradnja proširila i

na drugim područjima. Creski muzej i Arheološka zbirka iz Osora napravili su slične aranžmane grupnih turističkih posjeta u muzej i zbirku i sa poslovnicom Kompassa iz Malog Lošinja, Kvarnerexpressa iz Opatije, te Jadranke iz Malog Lošinja. Unatoč dobrim rezultatima na ovom polju, treba upozoriti da ovo nije jedini mogući vid suradnje između turističke privrede i muzeja.

Drugi mogući vid je pravljenje posebnih turističkih ruta po otocima, koje bi osim standardnih sadržaja (kupanje, piknik, muzeji) imale i neke druge sadržaje tematski vezane uz znamenitosti naših otoka, a posebno one kulturno-povijesne. S Brodokomercem smo to ostvarili ovog proljeća kada je grupa Engleza izrazila želju da po unaprijed dogovorenoj ruti obide sve znamenitosti otoka Cresa. Sa »Jadrantom« smo ostvarili stalni tjedni izlet, i to na relaciji Mali Lošinj — Osor, koju izletnici prolaze sa MB Devin. Za taj izlet je značajno da je njegov radni naslov »Stari jantarski put«, što je ujedno i prilika da vodiči detaljnije obavijeste publiku o povijesti prostora kroz koji plove, te kulturno-povijesnim, spomeničkim i prirodnim ljepotama i zanimljivostima.

Kao treću mogućnost suradnje s muzejima vidim u educiranju i to usko specijalističkom svih zainteresiranih radnika u turizmu. U svrhu educiranja turističkih radnika prošle je godine održan i poseban kurs za vodiče, recepcionere i ostale radnike u turizmu koji su posebno upoznat sa baštinom naših otoka, a u cilju da na točan i sažet način turiste obavijeste o svemu što bi ih s područja kulturnih i pri-

rodnih znamenitosti moglo zanimati.

Četvrti vid moguće suradnje između muzeja i turizma je onaj koji smo ove godine kao pionirski pothvat započeli opet sa Brodokomercem iz Cresa, a radi se o priredivanju muzejskih izložbi u ugostiteljskim objektima. Suradnja je započela izložbom na temu maslinarstva u Konobi Zagrad u Cresu. Za sada je postavljen samo nukleus buduće izložbe, koja će se postupno proširivati novim materijalom, ali uvijek na temu maslina i maslinarstva. Bila nam je želja da se ovom akcijom muzej približi i onim gostima koji inače nisu posjetitelji muzeja, sa ciljem da im pružimo što bolju informaciju o osobitostima ovog kraja. Značenje takvih izložbi nije samo u prezentaciji naše baštine stranim gostima, već i u stvaranju samosvjesti otočana o vrijednosti i važnosti otočkih spomenika u okviru naše i svjetske kulturne baštine.

Široke mogućnosti za suradnju postoje i na polju izrade originalnog otočkog suvenira, umjetničkih razglednica otoka, video traka s posebnim otočkim temama i sl. Naravno, da sve ove gore navedene poslove i zadatke rade već dugo specijalizirane turističke ustanove, no mišljenja sam da bi suradnjom sa muzejima svim naporima u turizmu mogla biti data jedna nenametljiva estetska i didaktička nota, što bi pak opet išlo u prilog zajedničkom cilju kojem svi težimo, da naši otoci budu područje visokog turizma, što podrazumijeva da se moramo pripremiti na imućnijeg, gosta višeg obrazovnog stupnja i većih kulturnih potreba.

Jasminka Čus-Rukonić

Fešte: »Sunčani Lošinj '87«

DA PRERASTE U TRADICIJU

Oduševljenje je vladalo kako među domaćinima tako i među gostima

Prije dvije godine, u sklopu obilježavanja 100 godina lošinskog turizma, održana je u središtu Malog Lošinja prava pučka fešta. Uz bogatu ugostiteljsku ponudu koja je bila popraćena raznovrsnim kulturnim i sportskim sadržajima, na gradskoj rivi našlo se ogromno šaroliko

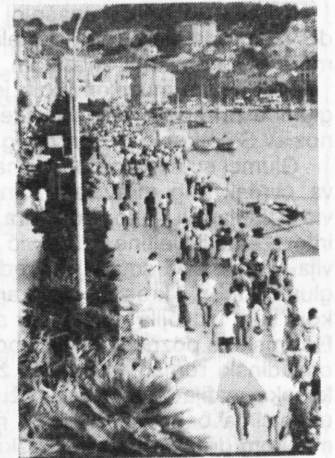
dost, a svima drugim zorno predočila kako bi bilo lijepo udisati svjež mediteranski zrak bez ispušnih plinova.

Ove godine gradske fešte i konačno prerastaju u lijepu tradiciju, a kao dokaz toj tvrdnji je činjenica da će ovog ljeta Mali Lošinj doživjeti dva izdanja fešte u luci.

mnoštvo u kojem se uz većinu mještana našlo nebrojeno domaćih i stranih turista. U takvom tonu slavlje koje je započelo još u popodnevne sate uz nesnosno ljetno sunce, proteglo se do u »sitne sate«. Zasigurno dobri financijski efekti kao i mogućnost da se pomalo siromašno ponudi doda nešto novo, ponukali su turističke radnike da gradsku feštu opetuju i prošlog ljeta. Ponovo se vidjela ista slika, masa ljudi u jednom pomalo prazničnom raspoloženju a sve uz jedan za tu priliku stvoren dekor. Radi se o akciji »čišćenja« grada od motornih vozila za trajanja fešte. Slika Malog Lošinja bez jednog automobila oduševila je sve prisutne. Starije mještane podsjetila na mla-

Prvo je već održano 17. srpnja a slijedi druga 14. kolovoza. Ponovo je sve bilo onako kako se poželjeti može, a ubačeni su i neki novi sadržaji. Možda bi trebalo još više uključivanja Lošinjana u cilju dobivanja na kvaliteti fešte. Sam termin (petak) odlično je pogodan jer omogućuje velikom dijelu mještana opuštanje uoči vikenda, dok gostima i nije naročito bitno koji je dan u pitanju. Čini se da bi još u sve trebalo uključiti i trgovinu sa produženim radnim vremenom, što bi logično donijelo i povećane prihode.

Rezimirajući sve viđeno i doživljeno, slobodno se može reći da je gradska fešta u cijelosti položila ispit i može i mora prerasti u trajnu manifestaciju. Međutim, upravo ova gradska fešta pruža mogućnost Lošinjancima da uz popularne cijene kakve su dane ovom prilikom, izađu iz svojih kuća i okvira svakodnevice.

G. PURIĆ

I. LUBINA

NOVOSTI IZ COUO »VELJKO VLAHOVIĆ«

I ove godine u okviru centra odgoja i usmjerenog obrazovanja »Veljko Vlahović« izvršeni su upisi u I i III razred triju struka — pomorskog prometa, ugostiteljstva i turizma, te strojarstva i brodogradnje. Nakon prvog i drugog upisnog roka situacija je slijedeća:

I) POMORSKA STRUKA:

A) I razred: po planu upisa na osnovu odluke SIZ-a ima 34 slobodna mjesta, a upisano je do sada ukupno 28 učenika, što znači da je za upis slobodno još 6 mjesta

B) III razred: po planu upisa na osnovu odluke SIZ-a ima 25 slobodnih mjesta, a upisanih je također 25, što znači da su sva mjesta popunjena.

II) UGOSTITELJSTVO I TURIZAM

A) I razred: plan upisa po odluci SIZ-a bio je 50 mjesta, upisano je 53 učenika što znači da je broj upisanih preko plana.

B) III razred: u HTR usmjerenju od 25 slobodnih mjesta, već na prvom roku broj prijavljenih bio je 31 i sva su mjesta bila popunjena. Za razred usmjerenja konobar — kuhar od 25 slobodnih mjesta do sada je popunjeno 5 mjesta, što znači da je ostalo slobodno 20 mjesta.

III) STROJARSTVO — BRODOGRADNJA

— Tu je upis vršen samo u I razred, a po planu SIZ-a bilo je 30 mjesta, a nakon oba upisna roka upisano je 25 učenika.

Lošinskja plovidba pokazala je razumijevanje za situaciju u kojoj se nalazi usmjereno obrazovanje i dala svoj doprinos osuvremenjavanju nastave — u vi-

du direktne financijske pomoći za nabavu deset kompjutera, koji će poslužiti u svladavanju gradiva informatike i pripremanju učenika za budući rad (koji neće biti bez računara).

— Otvoreni restoran i praktikum u okviru Centra u koji su sredstva za adaptaciju uložili »Jadranka« i »Lošinskja plovidba«, a dio sredstava je i od Samodoprinosa koji ovaj puta građani u većem dijelu namjenjuju društvenim djelatnostima. Novi restoran predstavlja reprezentativni objekat visokog standarda i izvršno opremljen, jer se nije škrtarilo na opremi nastojeći da kao praktikum za nastavu bude na što višem nivou.

— jedan od problema koji je istaknut već tokom ova prošla dva upisna roka a sastoji se u pomanjkanju sklonosti učenika da se upisuju u prava ugostiteljska zanimanja — (kuhar i konobar), već je najveća navala za hotelsko-turističke radnike koje je među svim strukama najmanje proizvodno, a u privredi je najmanji interes za njega (a i najveći dio učenika poslije završenog srednjeg obrazovanja u tom smjeru nastavlja studij). Razloge takve slabe motivacije za ta zanimanja treba potražiti s jedne strane u porastu standarda u općini kao cjelini, također i nedovoljna stimulacija (materijalna i statusna) tih proizvodnih zanimanja itd.

— Centar je također stupio u neposredni odnos sa privrednim organizacijama i time je znatno popravio svoj materijalni položaj koji kao uostalom i drugdje nije osobito blistav. Na taj način je 100% upisane populacije učenika direktno plaćeno, što podrazumijeva u tim uspostavljenim neposrednim odnosima i odgovorniji odnos srednjoškolskog Centra prema privredi. Za očekivati je u narednom razdoblju veće učešće privrede u specifikaciji programa u nastavi prema lokalnim potrebama i specifičnostima.

Iz Skupštine općine

DELEGATSKA PITANJA

Zbog potrebe šireg informiranja delegatske osnove o radu Skupštine općine i delegata, redovito ćemo iznositi delegatska pitanja. Nastojat ćemo i sami poći trgom tih pitanja, tražeći dopunske informacije i moguće odgovore. Nije na odmet da se zainteresirani čitatelji jave redakciji ukoliko određena pitanja izazovu njihovu pažnju. Molimo da sve rečeno usmjerite efikasnijem funkcionisanju delegatskih tijela i nadležnih organa u našoj zajednici.

Za ovu priliku, kao početak uvažite samo navođenje delegatskih pitanja postavljenih u Skupštini tokom ove godine, a koja smo, zahvaljujući stručnoj službi uspješno dobili za tiskanje ovog broja. Tragom nekih, naši će novinari-suradnici krenuti i pripremiti cjelovitiju informaciju već za sljedeći broj.

Delegacija mjesnih zajednica iz Belog postavila je dva pitanja:

— Kada će biti ponovo uspostavljena telefonska veza za Beli?

— Kada će se riješiti status ruševnih zgrada u Belom?

Ilovičani su zatražili pokretanje pitanja snabdijevanja mjesne trgovine, jer nisu zadovoljni njezinom opskrbljenošću, osobito izvan turističke sezone.

Delegat Sergio Žuklić zatražio je informaciju o učinjenom prema odluci o odstrijelju jela u Punta Križi, obrazlažući svoj zahtjev činjenicom velikog nezadovoljstva ljudi tog kraja zbog uništavanja usijeva. Odgovor je dao sekretar OSUP-a Franko Kučić, koji je naveo da republički organi ne prihvaćaju totalan odstrijel divljači, već predlažu da se provode organiziranja zaštita usijeva i uzgoja šuma, smatrajući da lovrsto i

poljoprivreda mogu zajedno egzistirati na tom području.

Delegacija mjesne zajednice Cres tražila je odgovor na pitanje dokle se stiglo s provođenjem Odluke o korištenju pomorskog dobra.

Nerezinska delegacija je svojim delegatskim pitanjem tražila mogućnost izdavanja dozvola za siječu i prijevoz drva i u Nerezinama, a ne samo i isključivo u Cresu. Iznijeli su svoje mišljenje da se od stane »Šumarije« Gres-Lošinj, sa sjedišten u Cresu, nije dobila dovoljno valjana briga i kontrola sječe. U pitanju navode primjer Lusare. Po njihovu mišljenju logičnije bi bilo da se dozvole izdaju u Nerezinama kao što je to nekoć vršeno, kada nekontrolirane sječe nije bilo.

Delegat Boško Kričković postavio je pitanje u vezi obaveze i odgovornosti investitora

i izvođača radova na ulicama i javnim površinama, koji iste, nakon obavijenih radova, ne dovode u prvobitno stanje. Slično je pitanje postavila i delegacija mjesne zajednice Mali Lošinj.

Velološinska delegacija tražila je odgovor na sljedeće pitanje: »Koji su problemi i kada će se riješiti urbanizacija »Šestavine« u Velom Lošinj?»

Živko Nosil, delegat u VMZ postavio je pitanje ograđivanja operativne obale Brodogradilišta u Malom Lošinj, običnom ogradnom žicom. Smatra da estetski potpuno odudara od poznatih vizura Malog Lošinja.

Delegacija mjesne zajednice Lubenice postavila je pitanje u vezi raspodjele sredstava iz Fonda za brži razvoj privredno nedovoljno razvijenih općina i dijelova općine, iz kojih je izuzeta ova mjesna zajednica.

MALI OGLASNIK

● Mijenjamo dva komforna dvosobna stana sa dnevnim boravkom u Malom Lošinj u društvenom vlasništvu za jedan stan u samostojećoj kući približne a može i manje stambene površine, također u društvenom vlasništvu u Malom a dolazi u obzir i Velom Lošinj. Ponude: G. Purić, M. Lošinj, Bočac 1.

● Prodajem Spačeka, starog 10 godina u izvrsnom stanju. Cijena povoljna. Ponude pod broj 612. u redakciji.

● Mijenjam trosobni komforan stan u centru Malog Lošinja za samostojeću staru zgradu. Ponude pod broj 613.

● Prosvjetni radnik s porodicom traži dvosoban stan u Malom Lošinj. Ponude pod broj 614.

● Mijenjam filmsku kameru »Bolex« 16 mm sa dva objektiva i opremom za kompjuter Comodore 64 ili bilo koji od Commodorovih printera. Informacije na tel. 861-579 (poslije podne). Ponuda br. 615.

Na kupanje — brodom

S »Devinom«, »Markom«, »Kristoforom« i »Fionom« građani i turisti mogu besplatno svakodnevno otići do Čikata i Sunčane uvale i nazad. Polazak brodova je sa glavne rive u 8.45 sati.

BESPLATNO PUTOVANJE

Svi koji sačuvaju odrezak karte za izlete u organizaciji ROUT »Jadranka«, Kompassa i Kvarner-expressa, mogu besplatno putovati oko otoka Lošinja dva sata.

— Iz Velog Lošinja je polazak utorkom i subotom u 19 sati sa rive; (vožnja od V. Lošinja do Privlake i nazad) — Iz Malog Lošinja je polazak petkom i utorkom u 19 sati sa glavne rive. (vožnja M. Lošinj — Kaladovac — Krivica).

Br. 616

VODOVODNA I KANALIZACIONA MREŽA

SKUPI PRIKLJUČCI

Mogu li se naći povoljniji uvjeti da se mnoga domaćinstva priključe na vodovodnu i kanalizacionu mrežu?

Velika je stvar kada se u nekom mjestu izgradi kanalizaciona i vodovodna mreža kao što je sada izgrađena u Velom Lošinj. Nadamo se da će kanalizacija što skorije biti riješena i na području Malog Lošinja, da prilikom svake veće kiše ne preskaćemo i obilazimo »miomirisne« isplavine iz kanalizacije na području obale od Kružnog toka do zgrade općine.

Tamna strana svega toga je cijena priključka. Naime, po cijenama od 1. 9. ove godine iznosi 5.600 ND po kvadratnom metru objekta, te za kanalizaciju 7000 (ND) po kvadratnom metru stambenog objekta. Zamislite si jedan privatni stan od recimo 70 m² koji za priključak kanalizacije treba platiti svotu od 490.000 dinara, naravno novih, te za priključak vode nešto manje. Za onoga koji se ne bavi turizmom i živi od osobnog dohotka takva svota je jednostavno nedostupna. Pošto i takvih stanovnika u ovoj općini ima podosta, red je da razmislimo o načinu na koji bi se tim ljudima olakšali uvjeti priključivanja na vodovodnu i kanalizacionu mrežu. Jer, kao prvo, čemu je izgrađena ako se ljudi ne mogu na nju priključiti. S druge strane, ti isti ljudi odvajali su iz svoga rada dio za njenu izgradnju, pa sada još trebaju platiti dobrano da se priključe. Možemo li tu nešto mudrije učiniti?

I. L.

Turist-biro

ROUT

»Jadranka«

sa svojim stanodavcima sklapa slijedeće ugovore:

- redovni zakup
- garantirani zakup
- fiksni zakup
- pogodba provizije
- i sve ostalo po želji stanodavca.

PONOVO U RODNOM KRAJU

U težnji za stvaranjem boljih odnosa i viših oblika suradnje sa brojnim iseljenicima cresko-lošinskog otočja Općinska konferencija SSRN Cres — Lošinj i Matica iseljenika Hrvatske Zajednice Općina Rijeka pokrenule su prije tri godine inicijativu i organizirale na otoku Iloviku prvi puta Dan iseljenika ove komune. Slijedeći susret sa iseljenicima održan je na Susku i to postaje tradicionalno mjesto za ovakve priredbe.

Inače, kao što je poznato, iseljenici sa otoka Suska usredotočeni su u državi New Jersey, od grada New Yorka ih dijeli rijeka Hudson, i svake godine dolaze u velikom broju u posjetu zavičaju. Tako je bilo i ovog ljeta, pa je u nedjelju 12. srpnja organiziran veoma uspješni, četvrti po redu Dan iseljenika općine Cres — Lošinj na otoku Susku uz prisustvo velikog broja iseljenika, otočana i turista. Za izletnike i KUD »Lošinj« riječka Jadrolinija je stavila na raspolaganje brod »Postira«, te se na ovaj način ova radna organizacija još jednom iskazala svojim razumijevanjem kao toliko puta do sada.

Na improviziranoj pozornici uz snack bar ROUT »Jadranka« svirali su »Ferali«, vokalno instrumentalni sastav iz Malog Lošinja, a program je vodio Tomislav Šilović. Kulturno umjetničko društvo »Lošinj« nastupilo je sa svojim folklorom te su posebno pozornost pobudile izuzetne sušćanske nošnje. Klapa istog društva pjevala je u uređenoj konobi ROUT »Jadranka« čime je zaokruženo svečano raspoloženje.

Na Susku je bio prisutan i Bruno Morin, predsjednik kluba SANSEGO S. C., koji već dvadeset sedam godina uzastopno svake nedjelje organizira u Hobokenu ples za mlade sa otoka Suska, sada već rođene u Sjedinjenim Američkim Državama i

najzaslužniji je za kompaktnost ove naše iseljeničke skupine. Prije dvije godine dodijeljena mu je, za izvanredne zasluge u njegovanju veza sa starom domovinom, i najviše općinsko priznanje — plaketa Skupštine općine Cres-Lošinj.

Iz razgovora sa njime, a i sa članovima predsjedništva drugog susačkog kluba SUSAK KLAPA CLUB Nikolom Morinom i Brunom Picinićem, istaknuta je potreba da se na otoku Susku organizira institucija koja bi brinula za stare i nemoćne osobe. Time bi se otočanima sa Suska kao i iseljenicima pružila mogućnost da pod stare dane prožive nekoliko mirnih života u zavičaju. S druge pak strane govorilo se i o željama mladih, koji stižu preko Oceana, za svakodnevnom i cjelovečernjom zabavom, koja bi im boravak na toku djedova učinila zanimljivijim i veselijim.

Tokom razgovora sa iseljenicima i Mjesnom zajednicom, prihvaćen je prijedlog da se, nakon isteka ugovora, sadašnja gostionica u Zadržnom domu, uredi za društvene prostorije svih Sušćana, gdje bi im bilo omogućeno druženje preko cijele godine.

Očito da nam predstoji jedno novo razdoblje razvitka ovog osebjnog i po mnogočemu jedinstvenog otoka, koji pruža sve pred uvjete za revitalizaciju, te povrat dijela iseljenih Sušćana na zavičajni otok. Tu se očekuje snažan i zajednički napor društveno političke zajednice, privrednih organizacija i iseljenika. O međusobnom dogovaranju na programima razvoja poljoprivrede, turizma, infrastrukture i općih uvjeta življenja, ovisiti će čim brži izlazak ovog otoka iz dugogodišnje letargije i privredne stagnacije.

js

KVALITET U PRVI PLAN

Već dugo vremena osjeća se u cresko-lošinskom sportu praznina. Nedostaje općinski savez fizičke kulture kao stručno tijelo koje bi objedinjavalo i usmjeravalo sve razgranatije sportske aktivnosti na ovom otočkom području. Poslijednjih desetak godina donijele su ekspanziju sporta, a već više od decenije je proteklo otkako je Općinski savez fizičke kulture prestao postojati. Bilo je nekih sporadičnih pokušaja za njegovim oživljavanjem, ali bez dovoljno upornosti. Sada se ponovo pokreće inicijativa na njegovom organiziranju, a dotle jedini usmjerivač u oblasti sporta je SIZ-a fizičke (i odnedavno i tehničke kulture) u sklopu čije skupštine je prelamio onih istinskih pravih sportskih radnika, pa zato dolazi do apsurdnih situacija da se dragocjeni sportski dinar nemilice troši. Spretniji i sposobniji prigrabe veći dio »kolača«, kako od SIZ-e tako i »sa strane«. Izostaje pravi uvid u stanje stvari. Jedni zagovaraju sportove na vodi, zaboravljajući pritom da je to i plivanje kao jedan od najjeftinijih oblika sportova na vodi,

pa se računica, uglavnom, svodi na kupnju skupih jedrilica. Drugi se zaklinju da nema sporta dok se lopta ne zakotrlja. Pri tome se i ne vodi računa o kvaliteti, rangi natjecanja, masovnosti, kadrovskim uvjetima i slično, jer o tome i nema tko reći odlučujuću riječ. I upravo bi u tom cilju trebalo čim prije ponovo osnovati Općinski savez fizičke kulture, koji bi okupivši na jednom mjestu predstavnike brojnih znanih, pa i onih manje znanih cresko-lošinskih sportova mogao odlučivati koji od sportova u danom trenutku ima uvjeta za natjecanje izvan granica općine i koliko se uopće novaca može trošiti na sve skuplja putovanja i glomazne lige. A dotle ćemo imati klubove raznih sportova koji se natječu od republičkog ranga do uključivanja u ligu općine Rijeka, a sve uz izliku da je natjecanje u ligama jedina prava svrha sporta. Sadašnji trenutak neminovno nameće brzu i energičnu akciju i na planu sporta, pa makar i na štetu i nezadovoljstvo sitnih kvazimenadžerskih ambicija.

G. Purić

Brzopotezno prvenstvo u šahu

Najviše izgleda za pobjednika turnira ima Darko Fajdić

MALI LOŠINJ — Šahovski klub »Cres—Lošinj« nastavlja sa već tradicionalnim godišnjim pojedinačnim brzopoteznim prvenstvima u kojima se ogledaju ponajbolji »cugeraši« Cresa i Lošinja. Peto po redu prvenstvo koje je upravo u toku ušlo je u svoju drugu polovinu. Odigrano je sedam od ukupno 12 planiranih mjesečnih turnira. Već sada se može tvrditi da će glavni kandidat za osvajanje naslova prvaka biti prvokategornik DARKO FAJDIĆ, koji se sa 26 bodova izdvojio u vodstvu. U grupi od četiri šahista koji slijede vodećeg su pobjednik drugog prvenstva, prvokategornik MILAN KOVAČIĆ i mladi drugokategornik DA-

VOR GOLEK sa po 17 bodova. Trostruki prvokategornik GAŠPAR PURIĆ skupio je do sada tek 16 bodova, a mladi majstorski kandidat BORIS TIRKAJLA ima 15 bodova. Prošlogodišnji »srebrni«, prvokategornik ANTE BRKLJAČIĆ igra ove godine znatno nesigurnije pa sa 5 bodova znatno zaostaje i vjerojatno će ove godine ostati bez odličja. Sa 3 boda slijedi NEBOJŠA RAKIĆ, dok je 1 bod postigao MILAN ORLIĆ. Važno je za neupućene napomenuti da se na svakom mjesečnom turniru boduju samo prvih pet mjesta i to sa 5, 4, 3, 2 i 1 bod. Novost u bodovanju ove godine bit će da će se u ukupnom poretku vrednovati samo 8 najboljih rezultata pojedinaca. Pa ako je prvo mjesto već pomalo odlučeno, za srebrnu i brončanu medalju bit će još mnogo »vatre«.

G. P.

Otočki vjesnik

List SSRNH Općine Cres — Lošinj
Izdavač: Narodno sveučilište Mali Lošinj
Uređuje: Redakcijski kolegij
Glavni i odgovorni urednik: Ivan Katalin

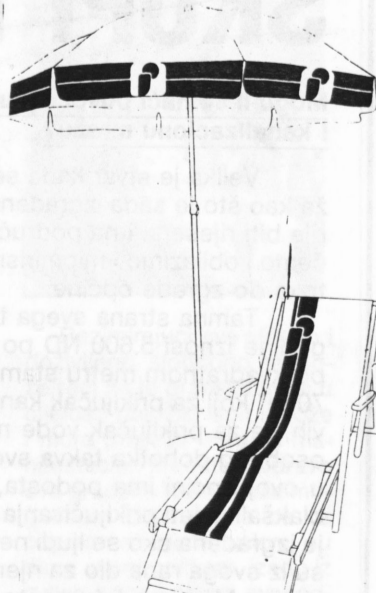
Uredništvo: Ivan Katalin, Željka Bohaček-Šulović, Milorad Kardum, Ivan Lubina, Drago Škvorc, Gašpar Purić, Jasminka Filipas, Andrija Vučemić, Tomislav Gospodnetić, Bernard Balon i Julijan Sokolić
Otočki vjesnik je oslobođen osnovnog poreza na

promet mišljenjem Sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske br. 5785/1 — 1979. od 20. srpnja
Adresa redakcije: Narodno sveučilište Ul. Vladimira Gortana 35
Žiro račun: (NARODNO SVEUČILIŠTE)
3:870-603-2603

List izlazi mjesečno
Godišnja pretplata: 2.000 dinara
Priprema za štampu, redakcija, korektura, lektorsanje i grafička obrada NIRO »Zajednica« Trg Pere Kosorića bb Sarajevo
Tehnički urednici: Andrija Cerjan i Milan Skoko
Štampa: NIŠRO »Oslobođenje« Za štampariju: ing. Petar Skert

ROUT »Jadranka«

NOVI IMAGE I CESTOVNA SIGNALIZACIJA

Na području općine Cres — Lošinj postavljene su informativne table i putokazi za objekte »Jadranske«.

Novi znak Radne organizacije, njena kompletna vizuelna prezentacija i tzv. vizualna signalizacija djelo su »SPORTINGA« iz Zagreba.

Danas je izrađeno 39 panoa a kompletna signalizacija će se realizirati prema prioriteta i onako kako to financijska sredstva budu dozvoljavala.

Željka Bohaček — Šilović

I upotrebljeni predmeti u objektima »Jadranske« imaju njen vizuelni značaj. Na slici ležaljka i suncobran